

Független Újság

politikai napilap

Munkácson összeült a vegyes magyar-cseh katonai bizottság

Az olasz sajtó élesen elítéli Prága időhúzó magatartását

Munkács, január 12. Ma délelőtt 10 órakor a városházán összeült a magyar-cseh katonai bizottság. Magyar részről a delegáció vezetője Andorka Rudolf vezérkari ezredes, Cseh részről három ezredes, egy őrnagy és egy főhadnagy vesz részt a bizottság ülésén.

A tárgyalások folynak és esetleg egy-két napig is tartanak.

Róma, január 12. (Magyar Távíráti Iroda) Az olasz lapok közlik a cseh támadással kapcsolatban kiadott magyar közleményt és a cseh beállítást.

A Popolo d'Italia prágai tudósításában rámutat arra, hogy a cseh kormány, amely a magyar kormány erőfeszése után bizonyos jóakaratot mutatott, újabb magatartásával teljesen lerontotta az első kedvező benyomást és ismét összekuszálta a helyzetet.

Különösen furesának tartja az olasz lap, hogy a cseh kormány tagadja a tényeket, amivel éppen nem tesz tanúságot jóakaratról.

A lap budapesti tudósítója kiemeli, hogy Budapest nem fogadhatja el a cseh beállítást, amely úgy akarja feltüntetni a dolgokat, mintha nem a csehek, hanem a magyarok támadtak volna. A valóság ezzel szemben az, hogy a csehek támadtak meg páncélos gépkocsikkal és tüzérsgel egy magyar várost és a magyar és cseh álláspont között semmiféle viszonyosság nem állhat fenn. Sokkal jobban megfelel a tényeknek a magyar kormány közleménye, amely kijelenti, hogy

Budapest nem folytathat mindaddig a végleges határvonal megvonására irányuló tárgyalásokat, amíg teljes elégtételt nem kap Prágától.

Több olasz lap feltűnő helyen közli a munkácsi orvtámadásról készült fényképeket, amelyek világosan mutatják, hogy a cseh tüzérsg milyen károkat okozott a magyar városban.

Róma, január 12. A Messaggero a Krno cseh meghatalmazott miniszter által előterjesztett cseh javaslatokkal foglalkozva azt írja, hogy Prágának a javaslatokkal az egyetlen célja, hogy huzza az időt. Prága magatartása nyugtalanító módon összekuszálja a helyzetet

és különösen az állítólagos magyar terrorcselekményekre és a közös lengyel-magyar határra vonatkozó utalással teljesen összekuszálja a helyzetet

az egész kérdést. Felső ugyanis folytatja a lap, — hogy míg a csehek mellébeszélnek, a magyar-cseh-szlovák határon újabb incidensek történnek,

Erős ellenzéki felszólalásokkal, viharos hangulatban kezdődött meg a keresethalmozási javaslat vitája

Budapest, január 12. A képviselőház mai ülése iránt nagy az érdeklődés. Megteltek a karzatok is.

Darányi Kálmán elnök nyitotta meg az ülést.

Napirend szerint következett a keresethalmozási törvényjavaslat vitája, amelynek mai első szónoka Rupert Rezső volt.

A törvényjavaslatot nem tudja másnak, mint propagandajavaslatnak nevezni, mert a keresethalmozások megszüntetését veszi fel céljébe, holott

nem a törvényjavaslatban

„A nagyvagyonuak nyugdíjukról mondjanak le“

— Nem ilyen komolytalan javaslatokra van most szükség, hanem pozitív, komoly reformokra.

Gróf Festetics Domonkos: Melyik az?

Rupert Rezső: A földreform!

Gróf Festetics Domonkos: A zsidótörvény!

Gróf Vay Miklós: A valutásiberekről kell törvényjavaslat!

— Egyenesen a hazaszeretet követelése volna, hogy a nagyvagyonuak nyugdíjukról önként lemondjanak, folytatta ezután Rupert Rezső.

— Addig nincs szükség ilyen javaslatokra — folytatta — Rupert —, amíg megtörténik az, hogy a megüresedő állásokra idegen állampolgárokat vesznek fel. Előbb legyünk tisztában azzal, hogy mennyi idegennek ad kenyéret ez az ország.

érintett kisebb egzisztenciáknál kellene a keresethalmozás megszüntetését elkezdni.

Vannak ebben az országban sokan, akik ügyesen elhelyezkedvén a közigazgatási életben, tíz, húsz, sőt harminc igazgatási tagságot szereznek meg maguknak és ezek ellen eddig még nem láttunk semmiféle törvényes intézkedést. — A törvényjavaslat nem intézkedik azokról a képviselőről sem, akik állami és közérdekeltségi vállalatok igazgatóságában ülnek.

„Csak a független Magyarország jelenthet komoly erőt“

Rupert ezután határozati javaslatot nyújtott be: Utasítsa a Ház a kormányt, hogy 30 nap alatt terjesszen be kimutatást arról, hogy államok szerint megnevezve, hány külföldi, milyen állásban van és milyen foglalkozást űz az ország területén,

akár mint alkalmazott, akár mint önálló kereső.

„Csak a független Magyarország jelenthet komoly erőt“

Petainek József (disszidens): Amilyen örömmel tölt el bennünket felvidéki véreink felszabadulása, annyira érthetetlen előttünk, hogy az utóbbi időben emberáldozatot követelő támadások érték felvidéki területeinket. A jó Isten tudja, hogy ki batorítja fel a tá-

amelyek valóban nagyon komoly helyzetet teremthetnek.

London, január 12. A Daily Telegraph huszti jelentése szerint Volosin miniszterelnök ki akarja egészíteni kormányát, még pedig oly módon, hogy abba

ukrán és fehérorosz emigránsokat is felvesz.

Ennek az elhatározásnak alighanem az az alapja, hogy Volosin olyan kormányt akar összeállítani, amely már-már magában hordaná

az új nagy-ukrán kormány csíráit.

Az a hír is járja, hogy a Kárpát-alján a legrövidebb idő alatt önálló ukrán hadsereget állítanak fel.

madókat ezekre a szemérmetlen rablótámadásokra.

Holota János (felvidéki képviselő): Mindenki tudja!

Petainek József: Szeretném,

ha Magyarország tekintélyes barátai éreznék, hogy nemzetközi viszonylatban csak a független Magyarország jelenthet komoly erőt.

Az ország vezetői lássák be, hogy gyűlölettel csak rombolni lehet, az alkotáshoz pedig szeretet kell. Kifelé gerincessegre van szükség.

Míg az uccákon nagy nyomort lát, addig sokan tucatnyi állásokban keresik meg százezres és százszáz jövedelmüket.

Az egész világon összehalmozódott a reform megoldásokat igénylő problémák. Ez az összehalmozódás nálunk, Magyarországon fokozottabb mértékben van meg. A konzervatív angol körök akkoriban a legnagyobb bizalommal nézték Imre Béla pénzügyi politikáját. — Azt fejtegette, hogy

vagy az ország gazdasági helyzete, vagy pedig az ország pénzügyi politikája változott most meg gyökeresen, de valaminek mindenesetre történnie kellett.

Olyan helyes sorrendre van szükség, amely a nemzeti jövedelem gyors, állandó fokozására ad lehetőséget. Hivatkozik a német példára.

Felkiáltások a jobboldalon: Nem fél a németektől?

Petainek József: Nem az a baj, ha az okos dolgokat átveszem

A megenyhülés és a kölcsönös bizalom szelleme hatja át a római megbeszéléseket

London, január 12. A Daily Mail békekeztsége nem tévesztette el hatását az angol miniszterekre. A banketten tartott pohárköszöntők hangja is arra enged következtetni, hogy

a tárgyalások igen megértő hangnemben kezdődtek és nyilván ebben a hangnemben folytatódnak.

A lap szerint az olasz álláspont ebben a három pontba foglalható össze:

1. *Olaszország Angliától csak barátságának folytatását fogja kérni, mert egyébként minden kölcsönös politikai kérdés már az angol-olasz Földközi-tengeri megállapodásban elintéztést nyert.*

2. *Mussolini előreláthatólag nem fog belemenni a spanyol kérdés taglalásába, mert Franco tábornok határozott győzelmét várja és ezzel a probléma megoldását.*

3. *Mussolini Franciaországgal szemben támasztott követeléseinek és a többi európai problémáknak lefoglalására Chamberlain közvetítését fogja kérni, vagy pedig azt javasolja, hogy az angol miniszterelnök kezdeményezően lépjen fel egy újabb négyhatalmi értekezlet összehívására vonatkozóan.*

Olaszország baráti kapcsolatai

Róma, január 12. Az olasz sajtó abban látja a szerda esti angol-olasz pohárköszöntők lényegét, hogy mindkét részről ismét hittel tettek a müncheni szellem mellett és megmutatták a világnak, hogy

nem igazak azok a híresztelések, amelyek szerint akár Anglia, akár Olaszország elfordult volna a müncheni egyezménytől.

Olaszország tántoríthatatlanul szolgálja a béke ügyét, de ugyanakkor tisztában van azzal, hogy az őszinte békevágy nem lehet elválasztani az igazság fogalmától. Az nem lehet, hogy Olaszország 44 millió lakossága — nem számítva a külföldön élő 10 millió olaszt — ugyanolyan szerény körülmények között maradjon, mint annakidején, amikor 21 millió volt a lakosság lélekszáma.

Olaszországnak szabad utat kell nyernie a Földközi-tenger és a Vörös-tenger felé, s nem szabad megengednie, hogy más államok hiúsága és telhetetlensége bi-

A lap hangsúlyozza, hogy Chamberlain tegnap inkább csak jó hallgató volt. Ő maga nem ismertette meg az angol álláspontot, csak meghallgatta Mussolini elgondolásait.

A Daily Express szerint Mussolini, aki angolul beszélt, bevezetésképpen hangsúlyozta, hogy

békét akar, mert erre Olaszországnak belső és külső okokból szükség van,

tehát mindent meg akar tenni, hogy a békét biztosítsa. Chamberlain a lap szerint mosolygva, jó hangulatban hagyta el az első megbeszélés után a Palazzo Venezia-t.

Ujat csak a News Chronicle tud ez a lap azt jelenti, hogy

Chamberlain, Mussolini és Ciano éjjélkor még egy második megbeszélést tartottak,

amelynek tartalmából azonban semmi sem szivárgott ki. Jelentése további során kiemeli a Daily Express, hogy az angol és olasz államférfiak nemesak a két közvetlenül érdekelt országnak, hanem

egész Európának a sorsáról fognak dönteni Rómában.

Különbösen ez a lap is hangsúlyozza a beszélgetés szívélyes voltát.

zonytalanná tegye az anyaország és a gyarmatok összekötő vonalát.

A Gazetta del Popolo főleg azt hangsúlyozza vezércikkében, hogy

olasz-külpolitika alapja továbbra is a berlin-római tengely marad ami azonban nem zárja ki, hogy Olaszország baráti kapcsolataikat tartson fenn más hatalmakkal is.

Olaszország és Németország a béke és az együttműködés eszközével akarják megoldani a függő kérdéseket. Mussolininak és Chamberlainnek nyíltan és világosan kell beszélniük egymással. — Olaszország népe őszinte rokonszenvvel fogadta az angol miniszterelnököt, aki a szeptemberi világválság napjaiban olyan nagy bizalommal fordult Mussolini felé, mert tudta, hogy a Duce az egyetlen ember, akinek a segítségével vissza tudja rántani Európát a szakadék széléről. Ha ez a bizalom továbbra is fennáll, akkor Mussolini és Chamberlain találkozása nem végződhet eredménytelenül.

Chamberlain és Halifax az olasz királynál

Róma, január 12. Gróf Ciano és Lord Halifax 10 óra 15 perctől 10 óra 45 percig tanácskozott a Chigi-palotában.

Délelőtt 11 óra 15 perckor Chamberlain és Halifax megérkezett a Pantheon térre, ahol a gránátosok díszszázada állott sorfalat zenekarral és zászlóval. A téren egybegyűlt tömeg lelkes eljen-

zessel üdvözölte az angol vendégeket, miközben a zenekar az angol himnuszot játszotta. Chamberlain és Halifax elvonult az oszlopsor mentén felállított helyorségi tisztü küldöttség sora előtt, majd Perth lord, az angol követség személyzete és a külügyminisztérium főbb tisztviselői kíséretében

belépett a templomba, hogy le-

rojja kegyeletét az olasz uralkodók sírja előtt,

ahol két hatalmas koszorút helyeztet el angol színekben összeállított szalagokkal.

A két angol államférfi azután bejegyezte nevét a Pantheon emlékkönyvébe. Távozásukkor a tömeg ismét lelkes ünneplésben részesítette őket. Az angol miniszterek az angol és olasz himnusz végighallgatása után szemlét tartottak a díszszázad felett. A gránátosok zászlójának köszöntése alkalmával Chamberlain a tömeg újabb rokonszenvtüntetéssel üdvözölte.

A kocsik sora azután lelkes taps közepette megindult a Venezia tér felé, ahol Chamberlain és Halifaxot Róma fasiszta polgári és katonai hatóságai

Ötnegyedórától tartott Mussolini és Chamberlain második megbeszélése

Róma, január 12. Csütörtök délelőtt Ciano gróf és lord Halifax több, mint egy óras beszélgetést folytattak. Azután Ciano Mackensen német nagykövetet, majd a spanyol nagykövetet fogadta. 17.30 órakor kezdődött meg a Venezia palotában Mussolini és Chamberlain második megbeszélése, amely öt negyedórától tartott.

Róma, január 12. Chamberlain miniszterelnök és lord Halifax külügyminiszter csütörtök este 8 órakor az Operaház díszelőadásán jelent meg, majd Ciano gróf az Excelsior szállóban vacsorát adott az angol vendégek részére.

Róma, január 12. Az olasz lapok mai cikkeiben a tegnapi díszvacsorán elhangzott pohárköszöntőket veszik alapul fejtegetéseiknél. Gayda azt fejtegeti, hogy

a két nagy világnézeti tengely között nincs végzetes ellentét, hanem együttműködési rendszer kép-

fogadták. Az angol vendégek koszorút helyeztek el az ismeretlen katonai emlékművénél a teret zsúfolásig megtöltő olasz nép viharos ünneplése közben.

A térről a két angol miniszter a kvirináli palotához hajtatott. A királyi palota díszudvarában trombitaharsogás és a gárda fegyveres tisztelegése fogadta őket.

A díszlépcső feljártánál a szer-tartásmester üdvözölte a vendégeket, akiket az uralkodó színe elé kísért.

Közben egyre-másra érkeztek a kvirináli palotába a villásreggeli meghívott vendégei. A Duce 11 óra 50 perckor érkezett.

A király és császár villásreggeli látta vendégül Chamberlain miniszterelnököt és Halifax külügyminisztert. — A villásreggeli résztvett a piemonti herceg, a Duce, gróf Ciano, lord Perth római angol nagykövete, Sir Alexander Cadogan, Alfieri miniszter, Grandi londoni olasz nagykövete, a miniszterelnökségi és külügyi államtitkárok, a király és császár első szárnysegéde és több más előkelőség.

zelhető el köztük.

Az angol-olasz megegyezés és a német, magyar és lengyel nemzeti követelések alapján létrejött müncheni egyezmény eléggé mutatja ezt a lehetőséget. Tovább kell haladni ezen az úton.

Páris, január 12. Párisban ma este úgy vélik, hogy az angol-olasz megbeszélésekről érkező első hírek általában kielégítőek, noha az eszmecsere eddig hivatalos angol, vagy olasz forrásból eredő értesülés szerint nem áll rendelkezésre. A sajtó római tudósítói utalnak arra, hogy

a római megbeszéléseket a megenyhülés és a kölcsönös bizalom szelleme hatja át.

A lapok megállapítják, hogy a szerdán elhangzott pohárköszöntők meglehetősen általános keretek között mozgottak, de örvendetes dolognak tekintik, hogy olasz és angol részről egyaránt a békeakarat nyilvánul meg.

Újból megállapították a mezőgazdasági kamarák területét

Budapest, január 12. MTI: A földművelésügyi miniszter a felvidéki területeknek a Magyar Szent Koronához történeti visszacsatolásával kapcsolatban újra megállapította a mezőgazdasági kamarák számát, székhelyét és működési területét. Eszerint a mezőgazdasági kamarák elnevezése és székhelye a következő:

Kisalföldi mezőgazdasági kamara, székhelye Komárom. Felsődnántúli mezőgazdasági kamara, székhelye Szombathely. Alsódnántúli kamara, székhelye Kaposvár. Duna-Tisza-közi mezőgazdasági kamara székhelye Kecskemét. Tiszajobbparti mezőgazdasági kamara, székhelye Miskolc. Tiszántúli mezőgazdasági kamara, székhelye Debrecen.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara

működési területe: Hajdú, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Szabolcs, Szatmár, Bihár, Békés, valamint Bereg és Ugocsa vármegyék és Debrecen város területére terjed ki.

Milyen idő várható?

Házánkban pálás, de sok helyen derült, napos és enyhe volt az idő. — Csak Kassáról jelentettek 2 mm-t kitevő esőt. A hőmérséklet általában 4—6, Kaposváron 12 fokig emelkedett. — A hó közben olvadt. A hóréteg vastagsága Kékestetőn 40, Dobogókőn 36 cm.

Jóslás: Mérsékelt délnyugati szél, helyenként köd. Több helyen eső, ónos eső. A hőmérséklet alig változik.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR az új milliós világfilm: a

Csavargókirály

RONALD COLMAN főszereplésével.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

LEGUJABB MAGYAR és PARAMOUNT VILÁGHIRADÓ!

Az Apollóban

MA: a különleges film: a

Rácsnélküli börtön

fiatal lányok regénye egy nevelőintézetben.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

VILÁGHIRADÓ!

Kummergruber Emil püspöki tanácsos lett

Szép kitüntetés érte Debrecen katolikus társadalmának egyik közéleti vezetőjét, Kummergruber Emil piarista tanárt, akit dr. Lindenberger János apostoli kormányzó püspöki tanácsossá nevezett ki a kitüntetéséről szóló okmányt csütörtökön személyesen adta át.

Kummergruber Emil tanári hivatásán kívül sokat tett a csapókerti katolikus hívek lelki gondozása terén, amit egy évtized óta lát el nagy buzgósággal és az ő fáradságtalan lelkesége folytán jött létre a csapókerti katolikus templom is. Kummergruber Emil, aki társadalmi téren is agilisán működik a Katolikus Otthon vezetésében, tisztelőinek serege kereste fel szíveskedésükkel a nem keresett, de nagyon megérdemelt kitüntetéshez.

A gyömrői küldöttség vitéz Kolosváry-Borcsa sajtófőnökénél

Budapest, január 12. A gyömrői választókerület 40 tagú küldöttsége csütörtökön délelőtt felkereste vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály miniszteri tanácsost, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjét a képviselőjelöltség elváltására. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály a NEP klubhelyiségében fogadta a kerület küldöttségét.

Horváth János, a NEP gyömrői elnöke a választókerület közönsége nevében meleg szavakkal üdvözölte vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt, aki meleg szavakkal mondott köszönetet azért a megítélésért, amelyben a gyömrői választókerület közönsége részesítette képviselői mandátumának felajánlásával.

— Különösen jólesik — mondotta — a bizalomnak ez a szemlélyemre nézve oly felemelő megnyilatkozása azért is, mert tudom, hogy ez a bizalom elsősorban nem engem illet meg, hanem azt a férfót, aki fáradságot nem ismerve, önmagát nem kímélve küzd a szöb nemzetel jövőért: vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt.

Ezután hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, majd a klubhelyiségben ebéden látta őket vendégül.

Az ausztráliai bozóttüzek

London, január 12. Az ausztráliai Victoria államban a korai hószél által gyújtott bozóttüzek, melyeket mind- ezidékig nem sikerült elolajni, súlyos károkat okoztak és 112 házat hamvasztottak el. A tűz környékét sűrű füst-felhő borítja, úgyhogy a Melbourne-ből induló és érkező vonatok és hajók kődjelzéseket kénytelenek használni. A hószél állandóan emelkedik Melbourne környékén, a hőmérséklet 113 fok Fahrenheitet mutat árnyékban. Ivanhoeban 122 fok. A víz literenként 10 fillérért veszik.

Gyapjú — vágóhídi hulladékból

Varsó, január 12. A lódzi állami bakteriológiai intézet Kubiacki nevű vegyészje hosszas kísérletezés után új eljárás módot talált, amellyel a vágóhíd hulladékaiból, különösen a levágott szarvasmarhák patájából gyapjúhoz hasonló szövetanyagot tud előállítani. — A textilszakértők nagy jövőt jósolnak a találmánynak. Ebből az alkalomból es ezzel kapcsolatban közlik a lapok, hogy a kormány kötelezte a jengyel kaucukimportőröket, hogy bizonyos mennyiségű hazai gyártmányú mesterséges kaucukot szerezzenek be, ha további behozatali engedélyre akarnak számítani.

Jugoszlávia szabad körzetet kap Triesztben

London, február 12. Mint a Reuter-iroda megbízható forrásból értesül, gróf Ciano olasz külügyminiszter belgrádi látogatása során valószínűleg megvalósul Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök javaslata, mely szerint Trieszt kikötőjében szabad körzetet létesítenek Jugoszlávia számára.

Szó lesz a jugoszláv és olasz gazdasági körök által pártolt jugoszláv gépkocsitólterület tervéről is, melyet Triesztig építenek ki és mely közvetlen tehergépkocsi összeköttetést létesítenek egyrészt Trieszt, másrészt Lubjana és Maribor közt.

A párisi rendőrség és országúti autós banditák golyószóró-közelharca

Páris, január 12. A keddről szerdára virradó éjjel útonállóok feltartóztatták a párisi országúton haladó gépkocsikat és közülük kettőnek az utasait teljesen kifosztották. A kivonult rendőrség golyószóró közelharcot folytatott a banditákkal.

akiknek mégis sikerült elmenekülniük. Mintegy száz esendőz ezután valóságos hajtvadászatot rendez-

zett a tettesek kézrekerítésére. — Szerdán reggel a saint-germaini erdőnél megtalálták az útonállók felborult gépkocsiját, amely alatt az egyik bandita holtteste feküdt.

Csütörtök reggel aztán a rendőrség elfogott egy 17 éves suhancot, aki elárulta a banditák búvóhelyét.

A rendőrség a jelzett helyen le is tartóztatta a bűnösöket.

MÁV üzletvezetőséget és vasutaskórházat kap Kassa

Kassa, január 12. Beszámoltunk a kormányról arról a tervéről, hogy Kassán MÁV üzletvezetőséget állítsanak fel. A tárgyalások ebben a kérdésben már régebbi idő óta folynak és most döntő stádiumba kerültek.

Illetékes helyen végelesen elhatározták az üzletvezetőség felállítását.

Kassa tehát újabb üzletvezetőségi székhely lesz, mint volt annakelőtte.

Az üzletvezetőség megszervezésére

irányuló munkálatok már teljes erővel folynak. Az új üzletvezetőségnek körülbelül 205 tisztviselője lesz és körzete

980 kilométeres vonalszakaszra terjed majd ki.

Az üzletvezetőség a régi Ksod üzletvezetőségi palotában nyer elhelyezést, míg a hatalmas palotának azt a részét, melyet már a csehek építettek — hír szerint — vasutaskórház céljaira veszik igénybe.

Aki magyar, pusztuljon innen!

— ordították a pozsonyi „Esti Ujság“ vandál szlovák támadói

Pozsony, január 12. Az Esti Ujság szerkesztőségének szétrombolása ügyében ma fejezték be a rendőri vizsgálatot. A vizsgálat a következőket állapította meg:

Eszerint kedden délután 6 órakor körülbelül 30—35 főnyi tömeg hatolt be a szerkesztőség Halászkapu uca 8. szám alatt levő helyiségébe. Az első szobába hatoltak be először. Itt Molnár Tibor, Halász József, Grónay Gyula újságírók és Löwy Juliska gépirónó tartózkodott.

— „Hore rukil!“ (fel a kezekkel!) — ordították.

Előreszegett revolverekkel és hátterben meredező gumibotokkal és vasrudakkal fenyegetőzve falhoz szorították az újságírókat

és az ájúlodozó gépiróksasszonyt. Aztán megkezdődött a rombolás.

Közben magyargyalozó kifejezések röpködtek a levegőben. Főleg azt ordították:

— Nem kell Szlovenszkóban magyar újság! Aki magyar, pusztuljon innen!

Az összes fiókokat felnyitották s a benne lévő irományokat, könyveket a szoba közepére szórták és a szerkesztőségben fellelhető tintatartók tartalmát öntötték rá.

Ezután Somos Elemér felelős szerkesztő szobájába törték be. Somos Elemér — aki egyebként Mach Sándor szlovák propagandafőnök iskolatársa volt — tökéletes szlovákkal beszélgetett

próbálta a feldühödött tömeget, de ezek nem hallgataak rá.

A felelős szerkesztő szobájában lévő értékes bűrgarnitúrát, álló órát, amerikai iróasztalt árabokra törték.

Most a negyedik szobába került a sor. Ebben a meglehetősen nagy helyiségben Kemény András hírlapíró bútorai voltak berakítva. Kemény András az „Esti Ujság“ munkatársa volt, de kassai illetőségű lévén, a szlovák kormányzat azzal a megközelítéssel, hogy magyar állampolgárrá vált,

a múlt hét folyamán feleségétől és gyerekeitől 12 órási határidővel kiutasították az ország területéről. Kemény András kollégái jóvoltából a szerkesztőség egyik szobájában rakították be bútorait, ruhaneműit — tizenöt esztendő újságírói munkájának keservesen megkeresett gyümölcsét.

Ezt is megsemmisítették a támadók.

A kiszállott rendőri bizottság a fenti tényállás jegyzőkönyvezzel után beidézte a rendőrségre az „Esti Ujság“ munkatársait. Hogy mi történt a kihallgatáson, azt nem lehet tudni, de az bizonyos: Somos Elemér felelős szerkesztő jegyzőkönyvében a következő mondatok állanak:

— Békében óhajtok élni a szlovákokkal és ennek bizonyítottásképpen a történet eseményekből kifolyóan az okozott károkat semminemű kártérítést nem kívánok.

A létartóztatott merénylők azt vallották, hogy ők tévedésből törték össze az „Esti Ujság“ szerkesztőségét, mert voltaképpen az Egyesült Magyar Párt hivatalos lapját, az „Új Hírek“-et akarták tönkretenni. Ezzel szemben megállapították, hogy az „Esti Ujság“ szerkesztőségében az egyik „szónok“ azt kijábalta:

„Majd adunk mi nektek Esterházy Lujza-jéle cikkeket közzélni.“

Már pedig Esterházy Lujza az „Esti Ujság“-ban írt legutóbb is bátor, gerinces magyar cikket.

Az illetékes pozsonyi hatóságok az újságíróknak a legszigorúbb megtorlást helyezték kilátásba.

Az Ady Társaság irodalmi ünnepéje

Az Ady Társaság január 14-én, szombaton délután 6 órakor a Kollégium dísztermében a „Magyar a magyarért“ akció céljaira magasarangú irodalmi ünnepélyt rendez. Tóth Béla, az Ady Társaság főtitkára „Szellem és Debrecen“ címen olvas fel. Bíró Janka Csokonai- és Kötöcsey-verseket szaval. — Gulyás Gábor, az Ady Társaság elnöke „Költők sorsa Debrecenben“ címen Csokonai, Kötöcsey, Ady, Tóth Árpád Debrecenhez való viszonyát rajzolja meg. Oláh Gábor verses önéletrajzából olvas fel egy részletet: Indulás Adyék. Zárószót mond Asztalos Dezső, az Ady Társaság titkára.

Nem történt gyilkosság Körösezakálban

Beszámoltunk arról, hogy névtelen feljelentés alapján eljárás indult Elek Etelka 23 éves kőröszakálai leány ellen. A vád szerint újszülött csecsemőt meggyilkolt és elásta. A vizsgálóbíró és a törvényszéki orvosok a helyszínrre utaztak. Az orvosok állították fel, hogy a holttestet és megállapította, hogy nem gyilkosság történt, hanem a csecsemő természetes halálal halt meg. A névtelen feljelentés tehát alaptalanul rágalmazta meg Elek Etelkát.

Horváth Zoltán interpellációja a pilisborosjenői német tanításról

Budapest, január 12. Ma újabb interpellációt jegyeztek be a képviselőház interpellációs könyvébe Horváth Zoltán jegyezte be: a kultuszminiszterhez interpellál a pilisborosjenői elemi iskolában bevezetett németnyelvű tanítás miatt.

Az interpellációval kapcsolatban Horváth Zoltán ezeket mondotta:

— A pilisborosjenői elemi iskolában emberemlékezés óta magyarul tanítottak. 1938 februárjának közepén váratlanul szülői értekezletet hívtak össze.

Hetvennégy szülő jelent meg, tehát a beiratkozott gyermekek szüleinek 95—96 százaléka. Elhatározták, hogy a tanítási nyelv továbbra is magyar maradjon. Egyhangúlag foglaltak állást. Az egyhangú határozat után természetesen megmaradt a magyarnyelvű tanítás.

— De csak 1938 október 31-ig tartott. Ezen a napon megjelent az iskolában Barabás tanfelügyelő, a kultuszminisztérium kiküldöttje és kultuszminisztériumi rendeletre hivatkozva a német nyelvű oktatásnak azonnali bevezetését rendelte el. Azóta németül tanítanak az iskolában.

— Ez teljességgel lehetetlen. Ha a szülői értekezlet elhatározza, hogy megmaradnak a magyar nyelvű tanítás mellett, akkor lehetetlenleg bárkinek is ilyen rendelkezést kiadni évközben.

— Interpellációmban ezekről a kérdésekről akarok beszélni a mai időknél megfelelő módon.

Bozans részletek el Hermann

ros társadalmának zvéte kísérte utolsó ökön a tragikus hírlapíró Hermann Pírót. A Monostortetőbe már a kor-

pléső és képviselőt a különböző hivatalok is, elsősorban a helyi Hermann önéletrajzi riportert hosszabb keresetű dolgozó voltak a különböző letek, amelyek Hermann a kiváló sportbarátot veszítették el.

otfaházában egy- egy a különböző hivatalok is, elsősorban a helyi Hermann önéletrajzi riportert hosszabb keresetű dolgozó voltak a különböző letek, amelyek Hermann a kiváló sportbarátot veszítették el.

Wé- dott i- bücsü- Hermann

már- rior- tette- becsül- volt- kellett- a föld- véri- portok- szálok- S ami- ló, ho- nem- akarn- Megtö- addig- vel és- borul- vedett- puská- lat em- hrdet- S ami- gyan- felekez- sal, am- is meg- innen. Lap- volt. gyar sp- sportot- har- tók. E- az a H- rban- hazá- szintis- eseklé- delmet- örökre- ott job- s ezér- nem is- A fö- után a- vezett- lyezett- barát- a sírh-

iszte- László, akinek meg- egy a mai időkben- s elfajult és a test- elyett pártok, eso- es felekezetek tor- meg az embereket. itta Hermann László- akik emberek, akik- hanem a hazából

szé- hogy továbbra- magyar igazságot- azt a viadalt, aho- politikai csoport- felekezetek verse- sal, amikor meg a- is meg- akárj- innen. Lapja volt. gyar sportot- har- tók. E- az a H- rban- hazá- szintis- eseklé- delmet- örökre- ott job- s ezér- nem is- A fö- után a- vezett- lyezett- barát- a sírh-

szé- hogy továbbra- magyar igazságot- azt a viadalt, aho- politikai csoport- felekezetek verse- sal, amikor meg a- is meg- akárj- innen. Lapja volt. gyar sportot- har- tók. E- az a H- rban- hazá- szintis- eseklé- delmet- örökre- ott job- s ezér- nem is- A fö- után a- vezett- lyezett- barát- a sírh-

szé- hogy továbbra- magyar igazságot- azt a viadalt, aho- politikai csoport- felekezetek verse- sal, amikor meg a- is meg- akárj- innen. Lapja volt. gyar sportot- har- tók. E- az a H- rban- hazá- szintis- eseklé- delmet- örökre- ott job- s ezér- nem is- A fö- után a- vezett- lyezett- barát- a sírh-

szé- hogy továbbra- magyar igazságot- azt a viadalt, aho- politikai csoport- felekezetek verse- sal, amikor meg a- is meg- akárj- innen. Lapja volt. gyar sportot- har- tók. E- az a H- rban- hazá- szintis- eseklé- delmet- örökre- ott job- s ezér- nem is- A fö- után a- vezett- lyezett- barát- a sírh-

szé- hogy továbbra- magyar igazságot- azt a viadalt, aho- politikai csoport- felekezetek verse- sal, amikor meg a- is meg- akárj- innen. Lapja volt. gyar sportot- har- tók. E- az a H- rban- hazá- szintis- eseklé- delmet- örökre- ott job- s ezér- nem is- A fö- után a- vezett- lyezett- barát- a sírh-

szé- hogy továbbra- magyar igazságot- azt a viadalt, aho- politikai csoport- felekezetek verse- sal, amikor meg a- is meg- akárj- innen. Lapja volt. gyar sportot- har- tók. E- az a H- rban- hazá- szintis- eseklé- delmet- örökre- ott job- s ezér- nem is- A fö- után a- vezett- lyezett- barát- a sírh-

Impozáns részvét mellett temették el Hermann Lászlót

Debrecen város társadalmának mélyszéges részvéte kísérte utolsó útjára esütörtökön a tragikus hirtelenséggel elhunyt Hermann László hirtelapírát. A Monostor-pályai-úti temetőbe már a kora délutáni órákban megindult a gyászolókát vivő autók és kocsik áradata. Felhárom előtt néhány perccel már ezerfői gyászoló közönség állt részben a temető halottsházában, részben a temető területén. A közönség soraiban ott volt a város társadalmi életének igen sok előkelősége és képviseltették magukat a különböző hivatalos testületek is, elsősorban a rendőrség, amellyel Hermann László, mint rendőri riportert dolgozó esztendőken keresztül dolgozott együtt. Ott voltak a különböző sportegyesületek, amelyek Hermann Lászlóban a kiváló sportbarátot és szakértőt veszítették el, a barátok és a tisztelők száza, aki volt úgyszólván mindenki, aki ismerte, szerette és becsülte ezt a tehetséges, végtelenül tisztalelkű, művelt szellemű újságíró. Természetesen teljes számban képviseltette magát a debreceni újságírói társadalom és a lapok kiadóhivatalai is.

A temető halottsházában egyszerű állványon feküdt Hermann László fekete lepellel borított koporsója. Körülötte ültek zokogó hozzátartozói, köztük az aggyantákos édesanyja. A gyászszertartás pontosan felháromkor kezdődött.

Weisz Pál dr. főrabbi mondott imát, majd magasszónyalású búcsúbeszédben emlékezett meg Hermann Lászlóról.

— A nagy mérközés számára már véget ért, — mondotta. — A riportert befejezte itt a dolgát, letette a tollat és most majd jelentkezni az égi szerkesztőségben. A becsület és a tisztesség embere volt Hermann László, akinek meg kellett látnia, hogy a mai időkben a földi mérközés elfajult és a testvéri szeretet helyett pártok, csoportok, fajok és felekezetek torzalkodása áll meg az embereket. S amikor azt látta Hermann László, hogy vannak emberek, akik nem a hazáért, hanem a hazából akarnak élni, összeroppant a lelke. Megtört ember lett belőle, pedig addig tele volt reménnyel, jókedvvel és bizakodással. A nagy háboruban a hazáért harcolt és szenvedett, utána pedig a halált osztó puska helyett a tudást osztó tollat emelte kézbe, hogy továbbra is hirdethesse a magyar igazságot. S amikor látta azt a viadalt, ahogyan pártok és politikai csoportok, fajok és felekezetek versengnek egymással, amikor még a hazafias érzéstől is meg akarják fosztani, elment innen. Lapja volt, amelyben a magyar sportot hirdette és a magyar sportért harcolt. Ezt is elvették tőle. És ekkor az a Hermann László, aki a háborúban szenvedett és megrokkant a hazáért, s aki utána is mindent színtiszta magyar meggyőződéssel eszelekedett, feladta a további küzdelmet az élettel. Elment innen örökre közülünk, de ahová ment, ott jobb dolga lesz, mint itt volt s ezért talán nem is sajnálni, hanem irigyelni kellene őt.

A főrabbi lélekmarkoló szavai után a főként gyászénekeket követve. Ezután az állványra helyezték koporsót Hermann László barátai és kollégái felemelték és a sírhoz vitték.

A nyitott sírnál a debreceni újságírók, s a Tiszántúli Független Újság szerkesztősége és kiadóhivatala nevében Béber László mondott megható búcsúbeszédet. — Felbontotta hát a lélek — mondotta — a (hl) zárójelét, amely e földi életben a személytelenség yaskapcsával zárta magába a köz személytelen szolgáját és elröppent belőle. Tiszta volt ez a lélek és harcos, másokért, a közért hősi kalandokra szállani mindig kész, de gyöngéd is volt, még a szemérmes öngúny alá sem tudta elrejtetni a benne lakozó szeretetet. Búcsúztatta Hermann Lászlót a Boeckay Football Club nevében is, ráterítve gondolatban utolsó tiszteltetésül azokat a kék-sárga színeket, amelyeknek olyan rajongója volt.

Tamássy László a Debreceni Újságíró Club, a Keletmagyarországi Sporthírlap, a sportírók és a debreceni amatőrsport utolsó előzetét adta át a derek kollégának, kiváló újságírónak és a magyar sport haláláig hű katonájának, megindító szavakkal.

Az után hullani kezdtek a fagyos sárga göröngyök, lassanként elfedték Hermann László földi tetemét és immár csak tiszta és szép emléke maradt meg.

Kardos Albert ny. főigazgató a következő részvevéletet intézte a Tiszántúli Független Újság szerkesztőségéhez:

Tekintetes Szerkesztőség!
Mély sajnálattal olvastam a Tiszántúli Független Újság érdekes munkatársának, Hermann Lászlónak halála híreit. Az elhunyt iránt, mint ember iránt őszinte rokonszenvvel, mint hírlapíró iránt nagyrabecsüléssel viseltetem.

A magyar sajtónak és közelebről a Független Újságnak súlyos vesztesége miatti részvevő fájdalommat ismételtén kifejezve, maradok a Tekintetes Szerkesztőségnek

kiváló tisztelettel:
Dr. Kardos Albert

A visszatért ungi református egyházmegye közgyűlése

Nagykapos, január 12. Dr. Magda Sándor püspök székhelyén közgyűlést tartott az anyaországhoz visszatért ungi református egyházmegye.

Benkő Lajos espereshelyettes imádkozott, Nyomárkay Sándor egyházmegyei gondnok pedig megnyitójában azt a kívánságát fejezte ki, hogy az ünnep után jöjjen az egészséges alkotómunka. Tünjön el — úgymond — a közömbös, langymeleg magatartás és álljanak elő a bátrak, a hitvallók, akikben olthatatlan lobogással ég az Evangélium és az egyház szeretete.

Nyomárkay Sándor indítványára a közgyűlés táviratilag üdvözölte Horthy Miklós kormányzót, akit nevének említésekor kitörő éljenzéssel ünnepeltek.

Egyházmegyei tanügyi bizottsági elnökké egyhangúlag Csomár kiskiráti lelkész választották.

— Erőteljes, vérmes, kővér emberként reggelként éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kiadós belürölést, biztosít, lényegesen előmozdítja az emésztést és az anyagcserét s a vérkeringést az egész szervezetben megélelnti. Kérdezze meg orvosát.

500 tagú védnöki kar szerezte a január 21-i Magyar Est meghívójának névsorát

A Magyar Estre, melyet a Magyar a magyarért mozgalom javára a felszabadult Felvidék, Kassa, Ungvár, Beregszász, Munkács, valamint a szomszédos városok és a debreceni társadalmi egyesületek és szövetségek bevonásával rendez a Baross Szövetség debreceni szervezete, kibocsátották a meghívókat. A díszfővédnökök sorában szerepelnek József Ferenc főherceg, Jaross Andor felvidéki miniszter, Tasnády Nagy András igazságügyminiszter, Lossonczy István főispán, dr. Kölcsey Sándor polgármester, dr. Bacsó Jenő egyetemi rektor, v. Berényi István tábornok, a Vitézi Szék kapitánya, dr. Darkó Jenő

egyetemi tanár, dr. Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató, dr. Jeney Sándor törvényszéki elnök, Mező Sándor ügyészségi elnök, dr. Hüttl Tivadar, az Orvoskamara elnöke, dr. Borbíró Ferenc, Kassa város főispánja, Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes. Több, mint ötszáz év szerezte a védnökök sorában. A grandiózus bál est helye: kispáholy 12 pengő, nagypáholy 18 pengő, személyjegyek 4, 3, 2, 1, 50 és 1 pengő. Jegyek már kaphatók és jegybejelentések eszközölhetők Könyv Lászlóné dohányrudájában. (Városház épület.)

Mit vittek el a csehek a kassai múzeumból?

A múzeum törzsvagyonát károsodás nem érte — Visszaköveteli a magyar kormány a pénzügyi palota bontásánál talált kincseket

Kassa, január 12. Serény munka folyik hetek óta a Felsőmagyarországi Rákóczi-Múzeumban. Köszeghy Elemér muzeumigazgató szakavatott munkája mellett folyik a múzeum leltározása és újrendezése. Felelősségteljes munkáról van szó, mely a legjobb esetben is hónapokig tart. Nem esélyesség leltározni a gazdag gyűjteményfárgalym rendelkező műintézetet és megállapítani azokat a hiányosságokat, amelyeket a csehek kivonulásuk alkalmával okoztak.

Teljesen pontos képet nyerni eddig nem lehetett arról, mit vittek el magukkal a csehek a bécsi döntést követő történelmi napokban.

Semmiféle följegyzés erről nem ad számot. Titokban történt a műkincsek elszállítása, hiányzik tehát a pontos leltár az elszállított tárgyakról.

Az eddigi kutatások csak hozzávetőleges képet adnak a múzeum káráról. A minisztériumnak megküldött jelentés áttekintést nyújt az elszállított tárgyakról és értékükről és ebből megállapítható, hogy

a múzeum 1918. év előtti törzsvagyonát károsodás nem érte.

Az is megállapítást nyert, hogy a csehek az 1918 után beszerzett műkincseket vittek el magukkal és pedig körülbelül 300 darabot. A műkincsek közül kiválasztották azokat, amelyek lelőhelye a mai cseh-szlovákia területén fekszik.

Az elvitt művészeti tárgyak értéke hozzávetőleges számítás szerint 45—50.000 pengő.

A régi pénzügyi palota bontásánál talált aranykincsek nincsenek a múzeumból elvitt tárgyak között. Ezeket annakidején Pozsonyba, majd Prágába szállították — hiába tartott rá igényt a múzeum.

Ezek az aranykincsek most is Prágában vannak s hirtelen a magyar kormány követeli fogja kiadatásukat.

A múzeum leltározásával egyidejűleg folyik az újrendezés munkája. Elhelyezésre várnak azok a műkincsek, amiket 1918 végén a cseh megszállás előtt még idejében Budapestre mentettek. E műkincsek a Nemzeti Múzeumban vannak elhelyezve és most restaurálva kerülnek vissza régi helyükre, a Felsőmagyarországi Rákóczi-Múzeumba.

Igen természetes, amíg a leltározási és újrendezési munkálatok tartanak, a közönség nem látogathatja a múzeumot.

Sajnos, nyárig is eltart, amíg a nagy munka elkészül.

A múzeum rossz fűtési viszonyai rendkívül hátráltatják a leltározás és újrendezés munkáját, mert a jéghideg termekben dolgozni nem igen lehet.

Nyárig, az idegenforgalmi szezon meginduláig azonban minden bizonnyal elkészülnek a nagy körültekintést igénylő munkával és a múzeum akkor tényleg az lesz, ami 20 év előtt volt.

Magyarország legszebb és leggazdagabb múzeuma.

Illetékes kormánykörök is nagy figyelmet szentelnek a Felvidéki Múzeumnak. Már abból a tényből, hogy a múzeum agilis és nagy tudású igazgatóját a magyar kormányzat most a napokban megérdemelt kitüntetésben és elismerésben részesítette, következtetni lehet, hogy a kultuszokmány a műintézet kifejlesztésére gondolt s a Felsőmagyarországi Múzeummal kapcsolatosan további céljai és elgondolásai vannak.

Az osztálysorsjáték húzása

10.000 pengőt nyert:	14181.
4000 pengőt nyert:	27071.
1000 pengőt nyertek:	31860, 36536, 39435, 44687, 51672, 69450, 73616, 84701.
500 pengőt nyertek:	4493, 21572, 24212, 38333, 50439, 57490, 77351, 86274.
300 pengőt nyertek:	2350, 3312, 16890, 25617, 26358, 26856, 30064, 62769, 65675, 68787, 69127, 73436, 80211, 87598.

Vígshírház

A legnagyobb magyar film!
JÓKAI legszebb regénye:

Szegény gazdagok

URAY, SZELECZKY ZITA,
SZILASSY, MÁLY GERŐ,
PETHES.

Uj népvándorlás indul az afrikai francia aranytelepekre

Dakar, január 11. Százmillió frankot szán arra Franciaország, hogy modernizálja és megnövelje aranytermelését. Ez a százmillió frank Franciaország mostani aranytermelése értékének egyharmadát teszi ki, ugyanígy az elmúlt évben 7000 kiló aranyat termeltek ki a franciák. Az arany tonnájának értéke pedig a világpiaci árak szerint 40 millió frank. Szakkörökben egyáltalán nem tekintik váratlan és kiszámíthatatlan intézkedésnek a francia kormánynak a gyarmatiügyi miniszter tanácsára megtett lépését, miután

az aranyat tartják világszerte ma is a legszilárdabb alapnak, amire egy ország sorsát és nyugalalmát építeni lehet.

Szakértők véleménye szerint Franciaország évi aranytermelését legalább is négyszeresére építheti, megfelelő eljárás mellett. Hogyan és mennyi aranyat termelnek a francia kolóniák? A legdúsabb aranyelő kolónia nyugati Középfrikában. A hét tonnányit kitevő francia arany mennyiségéből itt termelnek három tonna. — Guyanára két tonna esik. Szenegálra és Szudánra 800 kiló, míg az Elefántcsontpart évi 10 kiló arannyal járul a francia termeléshez.

Nehéz pontos adatokkal szolgálni a francia aranytermelésről, mivel a termelés legnagyobb része e pillanatban a benschülöttek kezén van. Erdekese, hogy

az „aranyláz”, ami az Egyesült Államokban valóságos népvándorlást indított el valamikor az aranymezők felé, jőformán ismeretlen a francia gyarmatokon.

Hízen másként elképzelhetetlen lenne, hogy az államnak kelljen az aranytermelés segítségére sietnie. Ott hever az arany a hegyekben és a folyók iszapjaiban, csak nincs elég munkás és vállalkozókedv, amely kibányászta.

Mi ennek a magyarázata? Az, hogy az aranyat tartalmazó gyarmatokon súlyos nehézségek várják a vállalkozó szellemű európaiakat. Az éghajlat, az őserdő, a betegségek, mind megannyi ellenség, amely kegyetlenül lesújt a betelepülőkre. Erősen megnehezíti a helyzetet az is, hogy az eddigi próbálkozók roppant kegyetlenek voltak a benschülöttekkel s sikerült velük meggyűlöltetni az — esetleg jószándékú és emberséges — utánaökövetkezőket is.

Igy tehát nemcsak munkást igen nehéz szerezni, de a kiaknázási módszerek, amelyek jelenleg érvényben vannak, igen lassúak és primitívek, amellyel a szállítási nehézségek szinte leküzdhetetlenek.

Az utak igen rosszok és a közbiztonság is igen rossz. Ezért riadt vissza a francia magánkereskedelem eddig attól, hogy befektetéseket eszközöljön.

Nem igen akadt eddig francia kispolgár, aki — mint valamikor az amerikaiak — hajlandó lett volna — élete kockáztatása mellett is — megkeresni az aranyat. Sőtával s régimódi aranymosóteknővel bányásszák az aranyat a francia gyarmatokon is, amelyek szintén hozzájárulnak az évi hététonnás arany mennyiség kitermeléséhez. (A világ aranytermelése 750 tonna).

A francia gyarmatiügyi minisztérium statisztikájára szerint még így is nagy léptekkel fejlődött a francia aranybányászat. 1933-ban még csak évi öt tonna aranyat termeltek.

A 100 millió frankos befektetésből a francia kormány először is rendszeres kutatásokat fog indítani.

Megindul tehát a komoly és kalandor aranykutatók, varázsvesztős keresők, komoly mérnökök és technikusok hada a kolóniák felé. Egvidejüleg a kormány a már meglévő aranykitermelő vállalatok segítségére siet majd. Segítségükre lesz, hogy megjavítsák

primitív apparátusukat. A kormány célja lesz még a munkásjóléti intézmények létesítése és az állami felügye-

Magyar-, német- és zsidóellenes numerus clausust követelnek a cseh orvosok és ügyvédek

Prága, január 12. A csehországi orvos- és ügyvédszervezetek numerus nullus, illetve numerus clausus bevezetését követelik a zsidó, német és magyar ügyvédekre és orvosokra. Numerus nullus alá esnének a cseh orvos- és ügyvédszervezetek által kidolgozott törvényjavaslat értelmében azok a zsidó orvosok és ügyvédek, akik 1910 óta bármikor német vagy magyar nemzetiségűnek vallották magukat, valamint azok a nem-árja személyek, akik 1914 január elseje óta telepedtek le a régi Csehszlovákia területén. Ilyen orvosok és ügyvédek semmi körülmé-

let szorosabbra vonása, hogy a benschülötteket valamiképpen meggyerjék a fehérek számára munkásnak. Utak építése és az érdektelt vidékek gazdasági felszereléssel való ellátása is egyik feladata lesz a francia kormánynak, amelynek célja: kétszeresére emelni a francia aranytermelést.

nyek között sem működhetnének a jelenlegi Csehszlovákia területén. A zsidó, német és magyar orvosok és ügyvédek csak olyan százalékarányban fejthetnének ki praxist, ami megfelel a zsidóság, illetve a német és a magyar népcsoport országos százalékarányának. A cseh ügyvéd- és orvosszervezetek által előterjesztett törvényjavaslat drámai szigorú büntetést követel mindazokkal szemben, akik bármilyen formában megszegnék ezeket a rendelkezéseket. A legalacsonyabb büntetés egyévi, a legmagasabb pedig ötévi súlyos börtön lenne.

Merényleteket kíséreltek meg Hollandiában német diplomataik ellen

Berlin, január 12. A legfeltűnőbb beállításban és a legnagyobb felhaborodás hangján számolnak be a német lapok arról, hogy az utóbbi napokban

Amsterdamban és Hágában német diplomataik ellen merényletet kíséreltek meg.

Még a múlt hét végén történt, hogy az Amsterdami német főkonzulátus igazgatójának magánlakásában, az igazgató szobájába belöttek. A szerdára virradó éjszaka a hágai német követség titkáranak dolgozó szobájába löttek be.

Berlin, január 12. (Német Távirati Iroda.) A német sajtó igen élénken foglalkozik az Amsterdamban és Hágában német diplomataik ellen elkövetett támadással. A lapok egyúttal rámutatnak a merénylet hátterére is.

A Berliner Börsenzeitung szerint a lövéseket csak zsidó, vagy zsidó zsoldban álló egyén adhatta le. Erre mutat nemcsak az a tény, hogy a német diplomáciai és konzulátusi képviselőket az utóbbi hetekben zsidóktól származó

gyalázó és fenyegető levelek tömegével árasztották el.

2000 millió dollárt kér Rooseveltt az amerikai fegyverkezésre

London, január 12. Az angol sajtó valószínűnek tartja, hogy Roosevelttől előnk a törvényhozáshoz intézendő üzenetében

1800—2000 millió dollárt fog kérni felfegyverkezési költségre.

Az a sötét kép, amelyet Kennedy, az Egyesült Államok londoni és Bullitt párisi nagykövete a szenátus és a képviselőház hadügyi bizottságának együttes titkos ülésén az európai béke kilitársairól felelt, nyilván az elnök felfegyverkezési javaslatainak az útjait volt hivatva a törvényhozás előtt egyengetni.

A Reuter Iroda washingtoni levelezőjének jelentése szerint azonban számos befolyásos honatyá kétkedéssel fogadta a nagykövete véleményét.

Reynolds szenátor a zárt ülés után kijelentette, hogy a legutóbbi tapasztalatok alapján biztosra veheti, hogy

most sem lesz európai háború

és az Egyesült Államokat nem fenyegeti semmiféle veszedelem.

Egy másik törvényhozó, aki névtel-

en kívánt maradni, ezt mondta az újságíróknak: — A sajtó rettenetesen túlozta a nagykövete előadását. A közölt lapjelentések a két nagykövetet halálra rémülő vénasszonyok szerepében tüntetik fel, holott megjegyzéseik főként a törvényhozók kérdéseire adott tárgyilagos válaszok voltak. Ostobaság volt felténni, hogy gyerekek vagyunk, akiket mumsokkal lehet ijesztgetni.

London, január 12. Az Egyesült Államok legnagyobb hadianyagvevője 1938-ban a washingtoni lőszertanács kimutatása szerint Anglia volt, ahova az amerikai gyárak 29.611.797 dollár értékű hadianyagot, túlnyomórészt repülőgépeket vittek ki az elmúlt évben.

Második helyen Holland Kelet-India következik 10.053.357 dollár, harmadik helyen Japán 9.241.382 dollár értékű hadianyag kivittel, a negyedik Kína 9.189.800 dollár, ötödik Argentína 7.219.813, hatodik Franciaország 6.446.849 dollárral.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉSEK. Balla Imre majoros, fiú: Imre. Nagy Vince eszmadiaesegéd, fiú: Vince. Bata Ferenc gépkocsivezető, leány: Ibolya. Kedves János máv. mozdonyvezető, fiú: László. Varga István npsz. fiú: Imre. Biró László npsz., fiú: László. Nagy Lajos dohánnygyári munkás, leány: Mária. Erdélicz József kocsi, fiú: József. Nyári Ferenc lakatossegéd, leány: Katalin.

ELJEGYZÉSEK. Mátyás Lajos máv. laktaos—Böde Julianna. Szoboszlai György fm.—Mezei Mária. Gyarmati József eszmadiamester. Wieser Anna. Papp Ferenc fm.—Jambor Karolin. —D. Papp Gábor fm.—Gruz Margit. —Adler Zoltán kerékeskedő—Breuer Magdolna. Balogh Sándor óraszegéd—Tóth Balogh Eszter. Szöllösi Lajos fm.—Jenei Etelka. Nagy László máv. fűtő—Szaász Erzsébet.

HALÁLOZÁSOK. Bagdy István asztalosmester ref. 86 éves Rakovszky u. 5. Özv. Sáfár Péterné ref. 81 éves Rothermere u. 41. Sebők Rezső g. kat. 3 hónapos Pesti u. 4. Kertész Erzsébet ref. 1 éves Pesti u. 4. Molnár Erzsébet ref. 1 hónapos Pesti u. 4. Szabó Imre fémipariskolai tanuló 21 éves Konyár. Palágyi Imre ref. 1 éves Kisújszállás. Csillag Etelka izr. 4 hónapos, Hajdúszovát. Spakovszky Sándor városi tisztviselő r. kat. 35 éves Miklós u. 39.

Évente 2 millió ember hal meg maláriában

Fokváros, január 12. Nagy meglepetést keltett, amikor statisztikai adatok révén nyilvánosságra került, hogy tavaly 1.200.000 ember halt meg Indiában malária következtében. — E meglepetést az adatokat megerősítette most dr. Alberto Soeira portugál maláriakutató, aki rendkívül érdekes előadást tartott erről a tárgyról Fokvárosban az afrikai orvoskongresszuson.

A portugál tudós kifejtette kutatásai alapján, hogy

a malária évente kétféle emberéletet követel a világon, az emberek egyharmada, tehát 700.000.000 állandó malária-veszélyben forog.

Kimutatta portugál orvosnár azt is, hogy mindeddig nem sikerült egy abszolút biztos gyógyszerrel találni a maláriafertőzés ellen, noha az előzetes védekezés a kinikérszitményekkel való injekció révén a legjobb eredményeket mutatja. A portugál orvos kifejtette, hogy a malária elleni küzdelem az emberi higiénia legfontosabb feladatai közé tartozik. A malária elleni harc azonban igen nagy nehézségbe ütközik, mert

a maláriát terjesztő szunyogok száma ijesztő módon emelkedik.

Ma már az a helyzet, hogy egyszerűen gazdasági szempontból sem lehet a tropikus vidékeket maláriamentessé tenni. Ehhez oly óriási töké volna szükséges, hogy azt ma ilyen célra nem lehet mozgósítani és így meg kell elégedni azzal, hogy csak lépésenként történjenek előrehaladás ezen a téren.

Először is azokon a helyeken kell kiirtani a szunyogokat, amelyek már lakottak és rendez vízvezetékük van. Kimutatta a portugál tudós, hogy ezek a téren Olaszországban az utóbbi időben bámulatos haladás észlelhető. Híres maláriavidékeket irtottak ki és tettek teljesen egészségesek. Kifejtette a tudós, hogy

a tavakba és a mocsarakba olyan halat kellene telepíteni, amely eszi a szunyogokat. Azután le kellene csapolni az állóvizet, mert ezek a szunyogok fő kelőhelye.

Annai bizonyos, állapította meg előadása végén dr. Alberto Soeira, hogy a malária elleni küzdelem nagyon drága mulatság.

Illítja, hogy igazi par

ország egyik leghatalmasabb a Deutsche Arbeits-

szociális világnézet

lati nemetek szabadsága

ez évben naptári bocsátás első oldalán Hitler

lár tavaly február: be-
szólt mottó szerepel.
ék, hogy ez a kijelentés
riai és a csehszlovákiai
alkozik. Most azonban

zethet néppolitikai jog-
t nem lehet egyszerűen
l hagyni egy népi ön-
lános jogait, csak azért,
l van szó. A német bi-
közé tartozik többek
met néptársak védelme
át erejükben nincsenek
ben, hogy határainkon
k az általános emberi.

z szemlélet azonban
em passzív, sőt, mint a
szed előre megjelölt
gyakorlatilag is meg-
menni az aktív beavat-
amidőn úgy látja,
omtól államjogilag el-
sgenosse-k külföldön
nnak kitéve vagy nem
többek között »világ-

z szemlélet azonban
em passzív, sőt, mint a
szed előre megjelölt
gyakorlatilag is meg-
menni az aktív beavat-
amidőn úgy látja,
omtól államjogilag el-
sgenosse-k külföldön
nnak kitéve vagy nem
többek között »világ-

z szemlélet azonban
em passzív, sőt, mint a
szed előre megjelölt
gyakorlatilag is meg-
menni az aktív beavat-
amidőn úgy látja,
omtól államjogilag el-
sgenosse-k külföldön
nnak kitéve vagy nem
többek között »világ-

z szemlélet azonban
em passzív, sőt, mint a
szed előre megjelölt
gyakorlatilag is meg-
menni az aktív beavat-
amidőn úgy látja,
omtól államjogilag el-
sgenosse-k külföldön
nnak kitéve vagy nem
többek között »világ-

z szemlélet azonban
em passzív, sőt, mint a
szed előre megjelölt
gyakorlatilag is meg-
menni az aktív beavat-
amidőn úgy látja,
omtól államjogilag el-
sgenosse-k külföldön
nnak kitéve vagy nem
többek között »világ-

z szemlélet azonban
em passzív, sőt, mint a
szed előre megjelölt
gyakorlatilag is meg-
menni az aktív beavat-
amidőn úgy látja,
omtól államjogilag el-
sgenosse-k külföldön
nnak kitéve vagy nem
többek között »világ-

z szemlélet azonban
em passzív, sőt, mint a
szed előre megjelölt
gyakorlatilag is meg-
menni az aktív beavat-
amidőn úgy látja,
omtól államjogilag el-
sgenosse-k külföldön
nnak kitéve vagy nem
többek között »világ-

z szemlélet azonban
em passzív, sőt, mint a
szed előre megjelölt
gyakorlatilag is meg-
menni az aktív beavat-
amidőn úgy látja,
omtól államjogilag el-
sgenosse-k külföldön
nnak kitéve vagy nem
többek között »világ-

A Német Munkafront naptára azt állítja, hogy a magyarországi német az igazi paraszt, nem a „madjar”

Az új Németország egyik leghatalmasabb szervezete a *Deutsche Arbeitsfront*, amelynek tulajdonképpeni feladata a nemzeti szocialista világnézet belső propagálása. De ennek az intézménynek egy közelmúltban megjelent kiadványa azt bizonyítja, hogy nemcsak az államhatárokon belül, hanem külföldön is propagandamunkát végez a német népközösség gondolata érdekében a *Deutsche Arbeitsfront*.

A külföldi németek világnézeti szabadsága

Az intézmény ez évben naptárt bocsátott ki, amelynek első oldalán Hitler vezér és kancellár tavaly februári beszédéből kölcsönzött mottó szerepel. Akkor azt hitték, hogy ez a kijelentés csak az ausztriai és a csehszlovákiai németekre vonatkozik. Most azonban ez a németiség már a német birodalom határain belül él. Nyilvánvaló tehát most már, hogy ez a beszéd nemcsak az ausztriai és csehországi kisebbségekre vonatkozott, hanem általában a külföldön élő német népcsoportokra. Így beszélt akkoriban Hitler:

»A birodalomtól való államjogi elválasztás nem vezethet néppolitikai jogtalanságra, tehát nem lehet egyszerűen figyelmen kívül hagyni egy népi önrendelkezés általános jogait, csak azért, mert németekről van szó. A német birodalom érdekei közé tartozik többek között ama német néptársak védelme is, akik a saját erejükből nincsenek abban a helyzetben, hogy határainkon kívül maguknak az általános emberi, politikai és világnézeti szabadságot biztosítsák.«

Hitlernek ez a beszéde a vezérfontala a *Kalender der Deutschen Arbeit*-nek és azt hisszük nem csalódnunk, hogy ez a zsinórmértéke annak a szemléletnek is, amellyel a harmadik birodalom a külföldön élő németeknek sorsát figyeli. Ez a szemlélet azonban a legkevésbé sem passzív, sőt, mint a február 20-i beszéd előre megjósolta és a cseh krízis gyakorlatilag is megmutatta: kész elmenni az aktív beavatkozásig is akkor, amidőn úgy látja, hogy a birodalomtól államjogi elválasztott *Volksgerosse*-k külföldön üldöztetésnek vannak kitéve vagy nem adják meg nekik többek között »világnézeti« szabadságukat, általában azokat a jogokat, amelyeket Hitler kancellár a »népi önrendelkezés« jogaihoz foglalt össze.

A Schwäbische Türkei

A munkafront naptára a bevezetés után kimerítő képekkel díszített tanulmányokat közöl a külföldön élő német kisebbségek életéről, rögtön az első helyen dr. Steyr tollából — a magyarországiról. Mivel e tanulmány érdekességeit nem lehetünk nyújt arra nézve, hogy a nemzeti szocialista Németország mint látja, illetve, hogy a külföldi németiség sorsa felé fordított DAF miképp ismeri meg e tanulmányon keresztül a magyarországi németiség sorsát, alább közöljük e tanulmány bő kivonatát, más alkalomra halasztva hozzászólásunkat, mellyel a tanulmány tévedéseit és elfogultságait ki fogjuk korrigálni.

Dr. Steyr már az első bekezdésben vitába száll azzal a magyar közudattal, melyet eddig történelmünk és publicistánk is kifejeztek, hogy a 18. századbeli Magyarországra felvonuló német bevándorlást a német túlnépesedés és a németországi éhség indította el útjára és hogy a német parasztok csupán abban a reményben hagyták el

hazájukat, hogy az idegenben jobb sorsra fognak találni.

— Ez nem így van — állítja dr. Steyr. Nem nincstelenek vándoroltak ki és nem éhenkórászok sompolyogtak el, hanem a német parasztok az őshazában alaposan megvizsgálták a toborzók ajánlatait és csak érett megfontolás után adták el földjüket és vitték pénzüket, házi és nemzeti szerszámukat, vetőmagjaikat Németországra. A későbbi levelek, amelyeket örökösödési ügyekben és más dolgokban hazatértek, bizonyítják, hogy voltaképpen a vállalkozási szellem és az a törekvésük volt a hajtóereje a kivándoroltnak, hogy a saját erejükből újat teremtsenek. Az örökösödési ügyek szabályozásai nyilvánvaló bizonyítéka annak, hogy a német telpek igen jelentékeny összegeket, gyakran háromszáz-négy százötven forintot vittek magukkal Magyarországra. Sőt hivatalból állapították meg, hogy a kivándorlónak bizonyos vagyonnal kell rendelkeznie, vagyontalan egyének nem kaphattak kivándorlási engedélyt és azoknak a magyar földbirtokosoknak, akik a német tele-

peselet toboroztatták, sem állt érdekében, hogy vagyontalanként telepítsenek, akiknek ők a maguk sümgye sem nagyon teli zsebeikből úgyse tudtak adni semmit.

— A legnagyobb német települést Magyarországon: a »Schwäbische Türkei«-t (Baranya, Tolna, Somogy megyék) — írja tovább — nagybirtokosok telepítették. Azt, amit itt teremtettek, az kizárólag a német parasztok saját erejükből jött létre. Magyarországra főleg parasztok vándoroltak ki, akiknek nagy része ma is paraszt, szellér és csak nagyon kis részben mezőgazdasági munkás. De nemcsak a német parasztok vannak Magyarországon, de már a 18. században számos iparos is vándorolt ki. Sok német kézműves telepedett le a Dunántúl városiban. A kézművesek mellett az intelligens réteg volt még az, amely a Dunántúl városainak: Pécsnek, Szentgotthárdnak, Keszegnek, Győrnek, Veszprémnek, Szekesfehervárnak, Mosonnak, Sopronnak a német jellegű kölcsönözte és a városokat a német kultúra otthonaivá tette.

A névmagyarosítás és az asszimiláció egyensúlyozása

A múlt század közepe óta épp e városokban a németiség fokozott visszacsúszása észlelhető. Ez azzal van összefüggésben, hogy a német polgárok fiaikat a magasabb iskolákba küldték, amelyekben — mivel magasabb német iskolák nincsenek — magyar kiképzést nyertek. Bekerültek a hivatalnok állásokba, magyar társaságba jutottak és aránylag gyorsan adták fel németiségüket, amelyet mindenképpen kigúnyoltak és alacsonyabbrendűnek állítottak be. Aki tehát állásában előre akart haladni, aki mint köztisztviselő meg akarta tartani hivatalát, annak fel kellett cserélnie nevét és gyorsan el is hanyagolta anyanyelvét. Hatósági intézkedések, amelyek a névmagyarosítást kényszerítően írták elő mindezt elősegítették. Ilyenformán különösen a városi németiség és a német intelligencia

két generáció alatti jelentékenyen visszacsúszott, viszont a paraszti németiséget alig érintette ez a processzus. Mostanában lassan kezd fejlődni Magyarországon egy népi öntudattal rendelkező intelligencia. Igaz, hogy csak egészen körülhatárolt életpálya választás áll a rendelkezésükre, főleg csak az orvosi és ügyvédi pálya. A tanítói pálya az öntudatos német számára hozzáférhetetlen. Nincs német tanítóképző, amely öntudatos német tanítókat nevelne. A tanító, akinek döntő befolyása van a gyermek nevelésre, általában az Magyarországon, aki magyarizál. Német könyvek, amelyek a faluban egyik kéztől a másikig vándorolnak és különösen a rádió ismét felkeltik a német nyelv iránti büszkeséget és már most ellensúlyozzák az asszimilációt.

A német és a „madjar” paraszt

A továbbiakban a magyarországi németiség hivatás szerinti megoszlását ismerteti az író.

— A magyarországi német paraszt, és ebben van az ereje — írja. Magyarországnak ő a tulajdonképpeni paraszta, sokkal inkább az, mint a »madjar«. Amíg a »madjar« oldalon a mezőgazdasági proletárok tömege áll szemben a nagybirtok roppant latifundiumaival addig a németiség nagyrésze alkotja a tulajdonképpeni paraszt réteget.

A városok egykori német kézművesrétegekből csak maradványok vannak. Német kézművesek voltak azok, akik a kézműves-kultúrát Magyarországra hozták és még nem is olyan régen az egész magyar kézműipar német volt. Ma a német népiség ebben a rétegben eltűnt és néhány évtized alatt a városi kézműipar maradéktalanul magyarizálódott. Így történetesen meg, hogy Magyarországon kispapok igen nagy része németvérű, mégis a német népiség számára elveszett.

Irodalmi részében igyekszik hangot adni annak az új szellemi harcnak, amelyet a kisebbség lelkének totális birtokért folytat. Ha végigolvastuk ezt a kalendáriumot és letesszük, elgondolkodhatunk rajta, hogy ez az egyszerű kalendárium milyen erős és hatásos szellemi fegyver azok kezében, akik a

külföldön élő németiség lelki meghódítására törekszik.

Elfogtak egy tisztviselőbetörőt

Budapest, január 12. Ma éjszaka a Lilliom ucca 1. számú házban lévő vendéglőben az őrszemes rendőr betörésen érte Schmidt István 40 éves állástalan tisztviselőt. Előállította a főkapitányságra. Schmidt ott bevallotta, hogy most másodszer tört be a Lilliom uccai vendéglőbe. Elmondotta még, hogy december 17-én ő tört be a Maglódi út 34. számú házba, a gyűjtőfogház őrének a lakásába. — Schmidt ugyanis november 10-én szabadult ki a gyűjtőfogházból, megtudta, hogy az egyik őr a Maglódi út 34. számú házban lakik és ekkor elhatározta, hogy betör. December 17-én tényleg behatolt a lakásba, azonban a fegyőr hazaérkezett. Ekkor Schmidt elrejtőzött és mikor a gyanútlan ember eltávozott hazulról, újra munkához látott. Körülbelül 150 pengőt és egy esomó fehérneműt zsákmányolt. A lakásból úgy távozott, hogy az ajtót, melyet a fegyőr távozásakor bezárt, feltörte. — Letartóztatták.

GYÁSZROVAT

Özv. Bajdó Istvánné, Kuji Anna 26 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félhárom órakor lesz köztemetői négyes teremből ref. szertartással. Lakása: Rakovszky u. 5. Pusztai temetkezési intézet.

Id. Bagdy István temetése pénteken délután félnegy órakor lesz köztemetői díszravatalozó teremből ref. szertartással. Lakása: Rakovszky u. 5. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Szegedy Mártonné, Boros Mária 55 éves korában elhunyt. — Halálát gyermekei, testvérei, unokái és nagyszámú rokonsága gyászolja. Temetése szombaton délután három órakor lesz köztemetői II-A teremből ref. szertartással a Kossuth temetőből ugyanazon nap átexhumált férje hamvai mellé. Lakás: Ocskai u. Pusztai temetkezési intézet.

Mussolini levele Hitlerhez a zsidó kivándorlók ügyében

London, január 12. Római jelentés szerint Mussolini miniszterelnök Hitler kancellárhoz levelet intézett, amelyben

közlötte vele annak a beszélgetésnek részletes tartalmát, amelyet Phillips, az Emesült Államok római nagykövete folytatott vele Roosevelt megbízásából a zsidókérdésről.

Ebben a levélben a Duce megemlíti a kivándorlatási és telepítési akcióra vonatkozó elgondolásait is.

Mussolini levélét Hitler ugyanazon a napon kapta meg, amikor Rublee, az eviani konferencia alelnöke Berlinbe érkezett, hogy dr. Schachtal tárgyalást folytasson a németországi zsidók kivándoroltatásáról.

Még nem lehet tudni, mennyiben fogja Mussolini levele ezeket a tárgyalásokat befolyásolni.

Prága, január 12. Emerson népszövetségi menekültügyi főbiztos prágai tárgyalásai, a lapok értesülései szerint, mindenekelőtt

a köztársaság területén élő orosz menekültek ügyére vonatkoznak.

Ezek az orosz menekültek a világháború után telepedtek le Cseh-Szlovákiában és a népszövetségi Nansen-hivatal gondoskodása alatt állottak.

A népszövetségi főbiztos tárgyalásai másodsorban a németországi és ausztriai emigránsok kivándoroltatására vonatkoznak.

A főbiztos nem tartja magát illetékesnek az elcsatolt területekről a jelenlegi köztársaság területére menekült egyének ügyében a beavatkozásra.

Bukarest, január 12. A bukaresti ügyvédi kamara szerdán este meglehetősen viharos lefolyású ülésben elhatározta, hogy

a kamara zsidó tagjai legkésőbb február elsejéig kötelesek állampolgársági irataikat bemutatni.

Azok az ügyvédek, akik állampolgársági okmányukat nem tudják bemutatni, nem folytathatják tevékenységüket.

Az ügyvédi kamara egyébként tiltakozott az ellen, hogy az Erdélyben fennálló közjegyzői rendszert a regátba is áttelepítsék, mert ebből az ügyvédi karnak súlyos kára származna.

— Az üllő életmód következtében jelentkező bajoknál, különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, reggelenként égyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezzé meg orvosát.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**

Előfizetési ár: **Égész évre 28.80, félfévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

GYÖVELETES GYÓGYSZERTÁRAK:

„Kigyó”, Piac u. 31. Telefon: 39-95. „Magyar korona”, Kálvin tér 15. Telefon: 16-06. „Csillag”, Árpád tér 1. Telefon: 29-32. „Sas”, Hatvan u. 70. Telefon: 11-39. „Szt. Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon: 17-09.

— **Elmaradt a kistemplomi egyházzenei hangverseny**, mely tegnap délutánra volt meghirdetve. — **Szücs Ferenc tanár és karnagy** hirtelen támadt magasfokú lúzas betegsége miatt. A nagy érdeklődéssel kísért hangverseny későbbi bizonytalan időpontban tartatik meg, melyről a közönséget idejében fogja értesíteni a rendezőség. A kibocsátott műsorok érvényben maradnak.

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje e hó 13-29-ig: Péntek este mindkét templomban 4, szombat reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnás utcában (ifjúsági) negyed 10, délelőtt a Kápolnás utcában 10.45, délután mindkét templomban fél 3, délután a Kápolnás utcában (ifjúsági) fél 4, este mindkét templomban 5 órakor. Köznap reggel mindkét templomban fél 7, este mindkét templomban fél 5 órakor. Jajm kippür kótáján csütörtökön a Kápolnás utcában délbén 12 órakor, a Deák Ferenc utcában délután negyed 5 órakor. Hítszónoklat péntek este a Kápolnás utcában. Rabbitság.

— **Istentiszteletek az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 4, szombat reggel 8. d. u. 3 órakor. Szombat kezdéskor péntek d. u. 3.52 órakor, szombat kimenetelére este 5.02 órakor.

— **Megkeresztelték Rooseveltt unokáját.** Hathónapos korában keresztelték meg Rooseveltt elnök unokáját, íj. Franklin Rooseveltt és Ethel Dupont de Nemours fiát, aki épügy, mint apja és nagyapja, a „Franklin” nevet viseli. A gyermeket a Monroe térben kereszteltette meg Julius Atwood arizonai érsek. A kis Franklint abba a ruhába akarták öltöztetni, amelyet nagyapja — a mostani elnök — hordott a keresztelőjén, de a tervről le kellett mondani, mert a ruha szűknek bizonyult. Az elnököt ugyanis, négyhónapos korában keresztelték meg. Résztvett a keresztelőn Rooseveltt elnök édesanyja, a kis Franklin dédanyja is. A kisfiúnak a nyakába akasztott egy amulettet, amelyet a mai elnök kapott keresztelőjére. Ezt az amulettet azóta a Rooseveltt család minden keresztelőjén használják. A harmadik Franklin Rooseveltt Theodore Rooseveltt volt elnök arcképe alatt keresztelték, bár a nagyanya azt állította, hogy a gyermekek félnek ettől az arcképtől, mert a kifejezése olyan, mintha valamiért összeszidná őket.

Munkanélküliek Klubja

New York, január elején. Amióta klubok léteznek, sok klub alakult már excentrikus alapszabályokkal. Elég excentrikus klub a „Forty Plus Club of New England” is, de különlegessége jellemző századunk gazdasági problémáira. A bostoni klubnak csak olyan amerikai férfi lehet tagja, aki 40 évnél idősebb, állás nélkül van, vállalatnál felelős állást töltött be és évenként 4000-nél több, de 14.000 dollárnál kevesebbet keresett.

A klub célja persze állászerzés. Olyan férfiak keresnek munkát, akiknek az életben már sikerült valami, sőt azt lehet rájuk mondani, hogy karriert csináltak. A karrier kettőtört, de a 40 évesek nem adják fel a reményt, hogy ott folytathatják, ahol abbahagyták. Ugy érzik, hogy a sikerben, amelyet 40 éves korukig elérték, olyan erő van, amely még a fiatalok versenyével szemben is ér valamit. Számunkra talán az a legmeglepőbb, hogy a munkanélküliek — sőt, hogy aktuális terminus technikussal éljünk, az értelmiségi munkanélküliek — a gazdag Amerikában is olyan nagyarányú, hogy a tömegek ott is korosztályokra oszlanak, hogy a tapasztalatokat mérő korra hivatkozva szerezzenek előnyt maguknak az állászerzésnél, más csoportokkal szemben.

A „Forty Plus Club of New England” egész különös elgondolások alapján igyekszik munkát szerezni tagjainak. A legelső szempont, hogy minden tagot olyan helyre segítsenek be, amely tényleg megfelel képességeinek. Ha a klub felkelti valamely munkaadó érdeklődését és ajánlatot kap egy állás betöltésére, nem siet, időt kér, hogy kiválassza tagjai sorából a legmegfelelőbb embert.

A legfontosabb elv azonban az, hogy a klub tagja sohasem a maga számára, hanem klubtársa számára keres állást. Ezáltal elkerüljük azt, hogy a munkaadóval szemben túlságosan ideges, kétségbeesett ember álljon, akinek túlfűtött magatartása árthat az ügynek és esetleg válogatás nélkül minden munkát, minden áron vállaljon, csakhogy alkalmaztatáshoz jusson. A klub nem szimpátiára és részvételre akar alapítani, hanem úgy szívesen eladja tagjait a vállalkozóknak. A fizetésről mindig egy harmadik személy tárgyal, nem pedig az, akinek alkalmaztatásáról szó van. A klub

x **Kozmetikai kiképzés esti órákban**, gyorsan, kedvezményesen elektromos gépekkel felszerelt kozmetikában. Jelentkezés telefonon, 25-37.

— **Villamos szuronyt találtak fel.** Londonban magánvállalat alakult „villamos szurony” és más villamos fegyverek forgalmazására. A vállalat igazgatója, Victor Stohanzl osztrák származású mérnök és Anthony Joseph Ruston. Találmányait bemutatták a hadügyminisztériumnak is. — Sokat remélek villamos szuronytól — mondotta Stohanzl. — Képesse teszi a ki nem képzett, vagy elfáradt katonát, hogy ellenfelét közelharcban ártalmatlanná tegye. — Rajzlapra nagy vonásokkal lerajzolt egy rohamra induló akkissakos katonát. — Ez itt a közönséges szurony! Közönséges puskához van erősítve. A puskát és a szuronyt között porcellán szigetelés van. A szuronytól drót vezet egy hordozható villamoslemez, mely a katona derékszíjához van kapcsolva. Ennek az elemnek a feszültségét ötvözezer voltig lehet emelni. Érintése halálos. — Elmondta ezután Stohanzl mérnök, hogy egy évvel ezelőtt vándorolt ki Ausztriából Angliába. Azelőtt a Steyr-féle fegyvergyárban dolgozott. — Összes találmányaimat csupán a fejemben és nem fegyverekben hoztam ide! — jelentette ki.

módszereit hétről-hétre megvitatták és változtatják, a szükséghez képest. A tárgyalások során szerzett pszichológiai tapasztalatokat az újabb tárgyalásoknál felhasználják.

Bostonban hallatlan népszerű a klub, amely arról is nevezetes, hogy a világ egyetlen klubja, amelynek az a célja, hogy megszabaduljon a tagjaitól. Amint valaki állást kapott, új tag lép be helyette. A szűrszerű eredmények felesleges volna itt felsorolnunk: végeredményben ezek a speciális amerikai helyzetre vonatkoznak. De a klub alapvető elvei megérdemlik az említést.

A munkaadókban például meg van a hajlandóság arra, hogy bizonyos korosztályokat szívesen alkalmazják, vagy lehetőleg kerülik. Itten eselben egy korosztályokra alapított klub, érveinek és eredményeinek csoportosításával, sokat tehet a mögöttes állók érdekében. A klubnak vannak különböző bizottságai, elnökei és titkárai. A társadalmi egyesületek mind segítségére siettek, helyiséget, munkaszervezőket hocsátottak a klub rendelkezésére. A klub legjobb tárgyalóképeségű tagjai járnak el a munkaadóhoz. Ezek a klub ügynekei és hetenként körülbelül 200 munkaadó céget látogatnak meg, nyugodtan, sőt öntudatosan tárgyalnak és nem úgy lépnek fel, mint kétségbeesett álláskereső. A levelezést külön arra alkalmas tagok bonyolítják le. Aki állásba jutott, az köteles segíteni a még el nem helyezkedett tagokat.

A klub gyűjti az érveket. Gyakran előfordul, hogy hetvenéves öktudósok kijelentik, hogy ők csak negyven évnél fiatalabb tisztviselőket vesznek fel. Erre készen áll a klub érvelése: a cégfőnöknek elsősorban saját magának kellene felmondólevelet küldeni. Ez olyan válasz, amelyet egyedülálló álláskereső nem igen dobhat a vitába: de a Forty Plus Club, a mögöttes állók tagokkal és népszerűségével, igen.

Előfordult, hogy egy cég elutasított egy álláskeresőt azzal, hogy 30 éves és túl fiatal. Most mint 40 éves jelentkezett és azzal akarták elutasítani, hogy túl öreg. A klub átvette az érvelést és elérte, hogy tíz év után az illetőt mégis alkalmazták. — Most már Amerikában mindenfelé alakulnak hasonló klubok.

MANSz Anyák Iskolája. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége tizenöt év óta rendez minden évadban egy-egy nagyértékű és kedvelt előadásorozatot „Anyák Iskolája” címmel. Ez a sorozat jövő héten, kedden délután (Január 17-én) kezdődik s öt alkalommal, két-két előadás lesz. Az általános érdeklődésre méltán számított „Anyák Iskolájáról” legközelebb részletes tájékoztató közlünk.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!**

— **Felmetszette ütőerét és lenyelte zsebtükrét.** Budapestről jelentik: Tegnap este az Attila utcában szolgálatot teljesítő rendőr előállította Pauler uccai főkapitányság Skribik János 28 éves szénhorzó munkást. Az előállítás oka az volt, hogy egy ismeretlen férfi odament a rendőrhöz és Skribikre mutatva azt mondta: — Ez a férfi szökött meg a napokban a főkapitányságról. A rendőr igazoltattat Skribiket, majd előállította a Pauler uccai kapitányságra. Skribik itt először zsebkésével felmetszette ütőerét, majd zsebtükrét összetörte és lenyelte. Súlyos sérüléseket szenvedett. — A mentők a Rókus kórházba vitték.

Rádióműsor

PÉNTEK, JANUÁR 13.
Budapest I.

6.45: Torna, Hírek, Hanglemezek, Utána: Etrend, Közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: „A röntgenvizsgálat szerepe a csúszos betegségek felismerésében.” Hrabovszky Zoltán dr. előadása, 10.45: „Knigge, az illendőség tudósa.” Irta Hamvas József. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. 12.10: Solt Etel és Penninger Antal énekel zongorakísérettel. Közben kb. 12.30: Hírek. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: Károlyi Árpád és cigányzenekara. — 14.35: Hírek. — 14.50: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: A rádió diákfelőrája. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: „Az ó-cseh ipar politikai multja.” Jeszenszky Sándor előadása. — 17.30: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. — 17.50: „A magyar nyelv tisztaságért.” — 18.10: Sportközlemények. — 19.05: Hírek. — 19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 19.20: A rádió szalonzenekara, 20.10: Koztölányi Dezső-est. — 21: Bartók Béla zongorázik. 21.40: Hírek, időjárásjelentés. — 22: Bodrics Béla cigányzenekara muzsikál. Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven. — 23: Hírek angol és francia nyelven. — 23.10: Hanglemezek. — 0.05: Hírek.

Budapest II.
18.30: Gyorsrótánfolyam. — 19.20: „Irodalmi séták a Srábhgyen.” Sétér István dr. előadása. — 20.10: Tánchanglemezek. — 21: Hírek.

Kozmetikámat áthelyeztem

Hangya bérház, Piac u. 40., földszint jobbra. **KISS BÖSKÉ** modern kozmetika.

— **Elveszik szüleitől a „politikailag megbízhatatlan” családok gyermekeit Németországban.** Berlinből jelentik: A német belügyminiszter rendelkezéséről a „politikailag megbízhatatlan” családok gyermekeit, amennyiben nevelésük ezt szükségessé teszi, olyan családokhoz adják nevelésbe, amelyek nemzethűség és megbízhatóság szempontjából kifogástalanok. Ez az intézkedés nem azt jelenti, hogy a családoktól erőszakkal veszik el a gyermekeket, hanem csupán akkor folyamodnak ehhez az eszközhöz, ha a gyermekeket a teljes elhanyagolás veszélye fenyegeti.

— **Leépítik a luxust a csehszlovákiai börtönökben.** Prágából jelentik: A kormány takarékosági intézkedései között szerepel az a terv is, hogy a börtönök és fegyházak berendezéséből kivonnak minden luxust. Eddig a fegyházok nappali ellátása körülbelül három csehszlovákia-került, tehát majdnem annyiba, mint egy tényleg s katonai ellátása. A kormány a fegyházokkal való látásukat szigorú ellenőrzés alá vonja és a három koronás napi élelmiszert összeget le fogja szorítani. Eddig külön újság jelent meg Csehszlovákiában a fegyházok részére, ezt a lapot most megszüntették.

— **Ma este búcsúztatják Sopronban a Munkácsra áthelyezett Nádasdy-huszárokat.** Sopronból jelentik: Sopronból Munkácsra helyezték át a Nádasdy Ferenc 3. honvédszázadrezredet. Csütörtökön este banketten búcsúztak el tőlük a Lővőr szállóban. A búcsúbanketten a vármegye részéről Hágvész Pál főispán, Czillinger József alispán és a vezető tisztviselők, a város részéről Soprony-Thurner Mihály polgármester, Schindler András polgármesterhelyettes és a vezető tisztviselők jelentek meg. A huszárak január 15. és 20. között hagyják el Sopront.

SZÍNHÁZ

A színház
Pénteken,
14. sz.
IRODALMI
Budapesti
nomabb mód-
játék

HERC
legújabb rem-
mű
Egy kultu-
ja ki a mai
kus keresz-
anya és lá-
nebb női tip-
A kettős nő

Julia, rajta
riska, Máty-
Gyula, Erőss
Kállay Ferenc
Pongrácz Imre

Rendező:
Diszletek:
III. felvonás
az Arany B-
hája tálalja!
Szombaton,
heti három
kintettel ninc-
Szombaton,
kedden B. bé-
Vasárnap,
szerdán, 18-
újabb újdons-
1 **BOLOND**

Sárossy-Sz-
bohózasos op-
Royal Szính-
donsága! Né-
1 **BOL**

Pazarul fog-
gondját effe-
Ernö, Karna-
nekben az ege-
Pogány, I.
Kondor I.
Erős

mind meggyő-
1 **BOLOND**
Előkészület
A RUT-
ragyog

Szegén

Jókat Mór re-
nagyszerűen sük-
dagok nemcsak
szokatlanul gaz-
izgalmas, színes
val is elejtőlv-
gözi a nézőt. Jó-
táziájának ez a
nően érvényesít-
sát kifogástalan-
kezték kihaszná-
gat, amit a bőség

A szereplők
alakításokat pro-
lyen Uray Tivad-
tisza művészi a-
lítottunk. Fatia
végig nagyszerű,
és kedvese, V.
Máty Gerő Iesse
figurája érdemel
elsőrangú Szilasi
A többi szereplő
játszott és hoz-
ppen úgy, mint
A kiváló magy-
és érdekes útiké-
színház.

— **Vásárolj**
UJSÁG-ban

VÉSZET

Jelenti:
romiérberlet

US: IV.
en, a legfi-
odalmi vig-

legmoder-
történetét!

alassy Ma-
Kamarás
ényi Lajos,
ás Ferenc.

Árpád.

CSINÁL!
névettető,
Budapesti
elebbi új-
hogy csinál

1 **BOL**

CSINÁL!
!!!

historiájá-
ggal lenyü-
talmis fan-
nen is kitö-
könyv frák-
el, igye-
lehetősé-
lőket adott.
g pompás
Az első he-

teremtés ind-
hívására: Lelli
elmondulni kö-
Grandet is ki-
marad a házi-
kedvenc könyv
amerikai men-
zállásáról szóló
visszavonult a
pomós rellék

GETLEN

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A színházi iroda jelenti: Pénteken, 13-án próbiabemutató 14. sz.

IRODALMI CIKLUS: IV.
Budapesttel egyidőben, a legfontosabb modern és irodalmi vig-játék

HERCZEG FERENC
legújabb remeke, az
UTOLSÓ TÁNC

Egy kultúrember sem hagyhatja ki a mai élet ragyogóan irónikus keresztmetszetét! Nézze meg anyja és lánya, a két legmodernebb női típus művészi történetét! A kettős női létezésben:

SOMLAY
Julia, rajta kívül: Halassy Mariska, Mányai Lajos, Kamarás Gyula, Erőss Pál, Seprenyi Lajos, Kállay Ferenc, Puskás Ferenc, Pongrácz Imre.

Rendező: Horváth Árpád.
Diszletek: Sándor Sándor. A III. felvonás terítékét és menüjét az Arany Bika Nagyszálló konyhája találja!

Szombaton, 14-én délután az 6. heti három bemutatóra való tekintettel nincs zónaelőadás!

Szombaton, hétfőn A. berlet 14., kedden B. berlet 14. este.

Vasárnap, 15-én délután és este, szerdán, 18-án, csütörtökön, 19-én újabb újdonság:

1 BOLOND 100-AT CSINÁL!

Sárossy-Szűle Mihály nevezetű bohózatos, operettje, a Budapesti Royal Színház legközelebbi újdonsága! Nézze meg, hogy csinál!

1 BOLOND 100-AT!

Pazarul fog mulatni! Minden gondját elfelejti! **Rendező: Szabó Ernő.** **Karnagy: Virág.** Főszerepekben az egész operettfront:

Pogány, Bakó B., Déghy, Kondor I., Márkus, Szabó, Erőss Horváth.

Mind meggyőzik Önt róla, hogy **1 BOLOND 100-AT CSINÁL!**

Előkészületben:
A RUT KIS KACSA!
ragyogó operett!!!

MOZI

Szegény gazdagok

Jókai Mór regényének filmváltozata nagyszerűen sikerült. A *Szegény gazdagok* nemcsak magyar filmnél szinte szokatlanul gazdag kiállításával, hanem izgalmas, színes, fordulatos történetével is eljéltől-végig valósággal lenyűgözi a nézőt. Jókai Mór hatalmas fantáziájának ez a remeke filmen is kitűnően érvényesül. A forgatókönyv írását kifogástalanul végezték el, igyekeztek kihasználni mindazt a lehetőséget, amit a bőséges meséjű Jókai adott.

A szereplők egytől-egyig pompás alakításokat produkálnak. Az első helyen *Uray Tivadar* egészen nagyvonalú, tiszta művészi alakítását kell megemlítenünk. *Fatia Negra* alakjában mindvégig nagyszerű. *Szelezky Zita* alakja és kedvessége, *Vasary Piri* humora, *Mály Gerő* leesen formált karakterfigurája érdemel még külön dicséretet, elsősorban *Szilassy László* játéka is. — A többi szereplő is szépen, hatásosan játszott és hozzájárult a sikerhez éppen úgy, mint a rendezés.

A kiváló magyar film előtt hirdető és érdekes útképet mutatott be a Vig-színház.

— Vásároljon a FUGGETLEN UJSÁG-ban hirdető csekket!

Mister Tempo

Regény. Irtá: André Deval-Pruden. Fordította: Vécsey Leó

(54)

A rendőri őrnaszád rákapcsolt és nagy kanyarodóval, hatalmas zajjal pöfögve indult Ljung irányába.

Az üldözött moterosónak közben eléte a partot, ahol Calston és Jim Cordy kiugrottak a vizes falpallóra, a kormánykerék mellett pedig a rosszareú gnóm foglalt helyet.

— Félóra múlva itt vagyunk! — kiáltotta vissza vidáman a gróf — Addig rendeljék meg a vacsorát...

Ahogy azonban a gép dübörgő kattogással távolodott a parttól, úgy változott meg a szikár férfi arca:

— A stockholmi rádió kiadták a körözéset — sügta oda társának.

— Micsoda? — fordult a sárgaarú feléje. — Az én körözésem?

— Igen — erősítette Gould. — És pedig olyan pontos személyleírással, hogy a skandináv partok akármelyik falusi rendőre három mérföld távolságról fölismer. Tehát, hallgass ide... Bornholmban van egy asszony, annál egyenlőre úgy elrejtőztetünk, hogy bottal ütik a nyomodat. Onnan már gyerekkéntek lesz elérni az angol partot és Londonban úgy eltűnhet az ember, mint a kámför... Most azonban a legfontosabb, hogy Bornholmba kerüljünk. E célból kölesön vesszük ezt a német yachtot... a tulajdonosa engedélye s előzetes hozzájárulása nélkül, természetesen.

— Nagyszerű terv! — lelkesedett a sárgaarú gnóm és meglátsította a gép iramát. — A széljárás is kedvező, kőd igazkezik... de mi lesz, ha ezeket ott találjuk a hajón?

— Alig hiszem, — vonagatta vállát Gould. — A társaság egy félórával ezelőtt elindulhatott a partra, hogy eleget tegyenek az én vacsorameghívásomnak.

...Az Ariel utasai csakugyan ott voltak már Ljungban, a Blac-kan-hotel terraszán. Saddy és Konrad étvágygerjeszőnek egy svéd matrózitált kóstolgattak, bőséges krakozás és sok nevetés közepette, Eddy, Olivia és Violet pedig a terrasz korlátján könyökölve, az alkonydó tenger színpompáját élvezték... Csak az öt fiatal teremtes indult el Gould gróf meg hívására: Lelia Land nem akart elmozdulni kabinjából. Erre aztán Grandlet is kijelentette, hogy ottmarad a hajón, Tom Brice pedig kedvenc könyveire hivatkozott, az amerikai mezőgazdaság racionalizálásáról szóló szakmunkára és visszavonult a motorháza, ahol pompás retekkelvet talált magának.

— Megyek nekem Arnold, — jegyezte meg csendesen Olivia és élesen barátjáné szemébe nézett. — Tulságosan sokat van együtt ezzel az elbizakodott kis filmszínésznővel.

Violet elfordította arcát: — A film mindig a gyengéje volt — felelte aztán vállat vonva. — De mit törődöm én vele... Az igazat megvallva nem érdekel már az egész kérdés közelebbről... — Mit beszélsz? Hiszen... de csitt! Itt jön az a szmokingos majom, akinek megzavartuk a flörtjét Lelia Landdal a szigeten, ami-

kor megismertük... Nézzétek csak velem van az a kis újságíró, vagy micsoda, akit akkor olyan gorombán elkergetett. Uglátszik ezek kibékültek közben és együtt keresik a megszökött filmsztárt.

— How d'you do! — toppant vidáman a terraszra Calston. — Azt hiszem mindnyájukkal ismerős vagyok... Hát maguk itt vannak már? Gould gróf éppen most ment moterosónakon a yachtjukra, hogy elhozza a vendégeket.

Általános vidám üdvözlés. Calston bemutatta kísérőjét, Jim Cordyt, a Weekly Gossip riportert. Aztán összehúzott szemmel firkésze körülnézett:

— Amint látom, nincsenek itt mindannyian? — folytatta szemmelátható bosszúsággal. — Hol vannak a többiek? Az ifjú hölgy például, aki önökhöz menekült? Meg az idősebb úr?

— A hajón maradtak — felelte kedvetlenül Eddy Brice. — Az ifjú hölgy alatt ön nyilván Miss Lelia Landot, a világhírű filmszínésznőt érti?

— Lelia Land? — hahotázott gúnyosan Calston. — Ő ezidőszent Londonban jár, bár e pillanatban már útban lehet Stora Björn felé. Most már elárulhatom a titkot, mert nyelbeütötte szerződését az angol filmtársaságnál és az erre vonatkozó újsághírek rövidesen napvilágot látnak... Az illető ifjú hölgy, aki Stora Björnen Lelia Land néven szerepelt, egyszerű dublőze a művésznőnek.

Valódi néven Miss Hellquist, foglalkozására nézve filmstatiszta. Korábban cigarettatárus volt az egyik stockholmi vendéglőben, egyszerű pincérleány. Ott tünt föl a művésznőnek a szembetűnő hasonlatosság és így aztán szerződtette Hellquist kisasszonyt erre a helyettesítési, kényelmes szerepre, aminek egyetlen célja az volt, hogy eltérje az amerikai gyárak figyelmét a londoni tárgyalásokról.

— Oriási! — üvöltött föl szinte artikulatlan hangon Jim Cordy s a következő pillanatban már vágott a szállóépület belső helyisége felé. Mind messzebből hangzott kétségbeesett, siránkozó hangja:

— Telefont! Hol van itt telefon? — Oriási! — jegyezte meg Olivia Delaurens is, akiben szintén fölébredt a Paris Midi szabadságos riporternője. — Hol van itt a postahivatal? Sürgőnyt szeretnék földadni. Violet, nem tartsz velem?

— Ne menjetek el! — szölt rájuk Konrad Thiessen és hangjában izgatottság remegett. — Visszamegyünk a hajóra, most, azonnal...

— Kár lenne — vágott közbe Carlston. — A gróf minden pillanatban itt lehet... Valaki jön a kapu felől... ez bizonyosan ő lesz.

A gróf hajlott szikár alakja helyett azonban egy egyenruhás, laposkápás svéd rendőrtiszt tünt föl a kivilágított terrasz fénykörében:

— Ismerik önök Sven Hansent? — kérdezte hideg, hivatalos hangon. — Legutóbb Gould gróf néven szerepelt, miután kifosztotta a gróf opdahisholmi kastélyát és a méltóságát kívül iratait is megkevertette... Itt kell lennie valahol. Nem látták erőrefelé?

— Micsoda? — Konrad és Eddy elhülve bámultak a rendőrtisztre és Carlstonnal, valamint a lányokkal együtt pár másodpercen át szinte szólni sem tudtak a meglepetéstől.

— Megszökök! — ugrott föl azután Konrad Thiessen és már futott is a kikötő felé. — Jöjjenek... Ez a gazember elviszi a hajót.

A társaság tagjai szinte var senyfutást rendeztek a csónakhoz Carlston és a rendőrtiszt is velük tartott, az utóbbinak utközben elmagyarázták pár szóval, hogy az ágrófot a vitorlás yachtban kell keresni. A rendőri őrhajón helyezkedtek el mindnyájan, a gépésónak vakító reflektorlámpával, szíreázva azonnal indult. Vad iramban vágta neki a tengernek, néhány perc alatt elértek azt a helyet, ahol az Ariel horgonyzott — itt azonban csak a storabjörni nyaralóbirtok gazdátlan moterosónak járt találták meg, ahogy békésen ringatózott a nyugodt, sötét vízzen. Erős déli szél volt, a tenger azonban nem háborgott — a megzökötetett yachtnak ideális útja lehetett a hozzáértő vitorlászekekben... A ködlepte láthatáron hi-re-nyoma sem volt az Arielnek.

Mindössze egy büszke, fehér shoner bukkant fel a tanácsalannul keringő rendőri őrhajó mellett. A Tahaa volt, Petersen kapitány parancsnoksága alatt.

— Rávésszük az amerikaiat az üldözésre — tanácsolta a rendőrtiszt. A yachtban rádió is van... tartasnak velem, hölgyeim és uraim.

...Ugyanaznap, hajnalutájban, amikor a balmarsundi világítótorony biztató fénye földeregett a láthatáron, Petersen kapitány megállított zászlójelekkel egy ócska kuttert:

— Nem láttak erőrefelé egy barna vitorlászachtot, német zászlóval, vagy anélkül? — kérdezte csengő hangján a beszélőtőlésereát. — Ariel a neve. Leoltott lámpával hald.

A kutter mogorva kormányosa azt a választ adta, hogy a yachtal hajnali három óra tájban a Yawl körül találkozott. A vitorlás pöfögő motorral a Jungfrun-sziget irányába vándorolt.

(Folytatjuk.)

Ribbentrop Varsóban

Berlin, január 12. Beck ezredes, lengyel külügyminiszter meghívta Ribbentrop birodalmi külügyminisztert a lengyel kormány nevében Varsóba. A birodalmi külügyminiszter elfogadta a meghívást. Az utazás a lengyel külügyminiszter egykori berlini látogatásának viszonzása. Időpontját adott időben ismertetik.

Cseh ékszerlovajt fogtak Budapesten

Budapest, január 12. Ma éjjel a szállodanellenőző detektívcsoport egyik detektíve a Rix-szállóban figyelmes lett egy gyanúsán viselkedő férfire. Valahonnan emlékezett személyleírására. Hozzálépett és igazolásra szólította fel. A férfi Maikovszky János azt állította, hogy brünni szüle-ét, brünni lakos, 1910-ben született. A detektív nem elégedett meg az igazolással, előállította a főkapitányságra. Itt megállapították, hogy valódi neve Bernstein Károly, akit a pozsonyi, illetőleg a prágai rendőrség már régóta rádiogramok közt. Ugyanis Bernstein december 20-án ezideig ismeretlen társával 170.600 cseh korona értékű ékszeres lapot, Bernstein Károlyt letartóztatták, sorsáról később értenek.

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6
C5 D5 C6
A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

KÖZGAZDASÁG

ELÉNK TENGERRINKÁLAT A KÉSZÁRUPIACON

Rozs: márciusra 14.53, 14.40, zárlat 14.40-14.41, májusra 14.92, 14.75, zárlat 14.75-14.76. Tengeri: májusra 15.33, 15.05, zárlat 15.07-15.09. Buza: tiszavidéki 77 kg-os 20.10-20.30, 78 kg-os 20.30-20.45, 79 kg-os 20.50-20.65, 80 kg-os 20.60-20.75. Rozs: 14.15-14.25. Takarmányrpa: elsőrendű 16.00-16.30, középmínőségű 15.75-16.00. Sörárpa: kiváló 19.50-20.00, prima 19.00-19.50. Zab: elsőrendű 19.00-19.10, középmínőségű 18.80-19.00. Tengeri: 13.10-13.20. Orlemények: korpa 12.70-12.80, 8-as liszt 15.80-16.00.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

mai felhajtása 3697 darab, a vásári átlománnyól angol hűsértésfelhajtás

932 darab. Az irányzat lánnya. Árak: uradalmi zsírértés páronként 340 kg-on felül 106, I. szedétsértés 90-93, szedétsértés III. 72-78, II. angol sonkasértés 84-90, exportzsír márkázott 150 fillér kg-kiút.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 15.85-16.05. — Csehszék korona 7.50-10.00. — Dinar 6.00-7.50 (500 és 1000 din. kivételével). USA dollár 338.90-342.90. — Francia frank 8.95-9.15. — Leu 2.40-3.45. — Léva 3.00-3.60. — Lira 16.90-17.90 (az 500 és 1000 lírás bankjegyek kiv.). Svájci frank 76.65-77.55.

1701/1939. a. HIRDETÉMNY. Köz-hírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1900. évi XVI. tc. 8. §-a alapján az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetet illető, az 1922. II. tc. alapján megállapított mezőgazdasági esedékek után járó hozzájárulási díj 1939. évi összeírásai és kivételi listája folyó évi január hó 9-től január hó 16-ával bezárólag 8 napi közszemlére van kitéve a városi adóhivatal 8. számú szobájában.

Érdekelte munkaadók a közszemlé idején a hivatalos órák alatt — hétköznapokon 8-12 óra között — a lajstromot megtekinthetik. A kivétel nélküli felszólalások a közszemlé letelte után 15 nap alatt Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez címezve a városi adóhivatalnál adandók be. Egyben felhívja a városi adóhivatal az érdekelte munkaadókat és géptulajdonosokat, hogy gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági esedékeket (szegődményes iparosokat, idény, sommás munkásokat, gépmunkásokat) biztosítás végett és a esedékváltozást átirás végett — a esedékváltozást átirás végett — a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentsek be, a díjtételi kötelezettségüknek tegyenek eleget. A bejelentés elmulasztásából eredő teljes kárért az 1902.XIV. tc. 24. §-a, illetve az 1912.VIII. tc. 5. és 12. §-ai alapján felelősséggel tartozik a munkaadó, ezen felül mulasztása a közhatalmi eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. Debrecen, 1939. január hó 4. Városi adóhivatal.

HIRDETÉMNY.

A város szikgáti gazdaságában cca 200 mázsa zabszalma, akár egy tételben, akár kisebb tételekben mázsánként 2.20 pengőért eladó.

Ugyanott szennyvíz üledék trágya szekereként szabad rakodásra 2 pengőért vásárolható.

Közelebbi felvilágosítást a gazdasági ügyosztálynál (városházán), vagy pedig Mészai Lajos gépésznel (szennyvíztisztítótelepi) lehet kapni.

Debrecen, 1939. január hó 12.

Gazdasági tanácsnok.

HIRDETÉMNY. Debrecen sz. kir. város állatállománya részére lenmagpogácsát és napraforgópogácsát vásárolók. Ajánlatokat a gazdasági ügyosztályhoz (városhaza, főemelet) f. évi január hó 9-től kezdve frásban, vagy szóbelileg kérem minden nap d. e. 12-2 óra között. Debrecen, 1938. január 7. Polgármester.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

EGY APROHIRDETÉS EGYSZERI KÖZLESE 10 SZÓIG A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁGBAN HÉTKÖZ NAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Tűzfűtő, szenet, kokszt, brikkett telire már most szerezz be legolcsóbban Vágó József tűzfűtő- és szénkereskedésében Margit-fürdő mellet. Telefon 10-24. Katonatisztek, altisztek, „Unió”-tagok beszerzőhelye. 2308

Állást keresők

Géplakatossegéd munkát keres, Jókai u. 30. szám alatt. 72

Kiadó lakás

Bütorozott udvari szoba különbejáráttal 20 pengőért kiadó, Nap u. 10.

Különbejárattú, kapualatti bütorozott szoba Vörösmarty uca 1. sz. alatt kiadó. 39

Uccai bütorozott szoba két személynek is kiadó, Miklós u. 10. 3933

Bütorozott szoba 10 pengőért kiadó, Ótalmos uca 1. szám. 36

Csinosan bütorozott kis uccai szoba kiadó. Fürdő uca 5. szám. Egy esetleg két személy részére is. 4093

Eladás

Gyermekbunda, barna, 2-3 évesnek, jókarban eladó. Borz u. 20. 4061

Eladó építkezésből visszamaradt gőmbfa, deszka és hulladék, Piac 49. Házfelügyelő. 17

Hintaszék, teljesen jókarban eladó. — Cím a kiadóban. 4046

Férfi télikabát, rövid, jókarban eladó, Diófa uca 15. 4096

Hőcípő, teljesen új eladó. Cím a kiadóban. 4045

Hizott sertés eladó, Csapó u. 19. házfelügyelő. 74

Eladó 16 literes kék zománcos zsírosbődön, 10-12 literes fonott demizon, alig használt 40-42-es nikkelezett koresolya. Megtekinthető 8-9-ig és 12-3-ig. Hatvan u. 1. I. kapu, III. em. 12. b. 33

Király kávé kütőnek. Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölik, Dégenfeld-tér 11. 3348

Használt varrógépek olcsó árusítása, alkatrészek minden varrógéphez, javítások jótállással, Eisenbergernél Csapó u. 101. 3779

Yizvezeték, csatornázás, gáz- és fűtőberendezések készítését, javítását szolid áron vállalom. Díjtalan költségajánlat, Pásztor, Nyomató u. 16. szám. 4065

Itt az olcsó fa! Száraz, aprított akác és tölgy és jöminőségű szennyezett hazaszállítva mázsánként 4 pengő 20 fillér. Kovács fakereskedő, Szent Anna uca 36. 58

Rádió és villanyszerelési vállalatot áthelyeztem Miklós uca 2. szám alól 9. szám alá, ahol felelősség mellett vállalom villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek Miklós uca 8. kerestőpület. 1108

Mindent veszek, használt bútort — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat, Andraskó, Csapó u. 16. Hivásra jövök. 2996

Bor 30 fillér termelőnél, míg a készlet tart. Cím a kiadóban. 76

Kocsik minden alakban, javítottak is. Autófényezések. — Riesz kocsigyártó, Hatvan uca. 4094

Koresolyák, gramofonlemez, dísztárgyak hihetetlenül olcsón a Vagyománytőnél Hunyadi u. 18. 3684

Olesó hő- és bőrcipő javítóüzem. Kovácsnál, Deák Ferenc uca 3. 3577

Költözőkdeket helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabú feladását és bármilyen vagonáru szállítást, azonkívül raktártárolást vállal a legrendesebben és legolcsóbban. Fröhlinger, Mihály szállító, Simonffy u. 30. szám. 3758

Király kávé kütőnek. Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölik, Dégenfeld-tér 11. 3348

Használt varrógépek olcsó árusítása, alkatrészek minden varrógéphez, javítások jótállással, Eisenbergernél Csapó u. 101. 3779

Yizvezeték, csatornázás, gáz- és fűtőberendezések készítését, javítását szolid áron vállalom. Díjtalan költségajánlat, Pásztor, Nyomató u. 16. szám. 4065

Itt az olcsó fa! Száraz, aprított akác és tölgy és jöminőségű szennyezett hazaszállítva mázsánként 4 pengő 20 fillér. Kovács fakereskedő, Szent Anna uca 36. 58

Rádió és villanyszerelési vállalatot áthelyeztem Miklós uca 2. szám alól 9. szám alá, ahol felelősség mellett vállalom villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek Miklós uca 8. kerestőpület. 1108

Mindent veszek, használt bútort — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat, Andraskó, Csapó u. 16. Hivásra jövök. 2996

Bor 30 fillér termelőnél, míg a készlet tart. Cím a kiadóban. 76

Kocsik minden alakban, javítottak is. Autófényezések. — Riesz kocsigyártó, Hatvan uca. 4094

Koresolyák, gramofonlemez, dísztárgyak hihetetlenül olcsón a Vagyománytőnél Hunyadi u. 18. 3684

Társ

és teleppel rendelkező tüzfakereskedő 5-6000 pengővel társat keres. Erdőkölődök „Megélhetés biztosító” jelgére a kiadóba írjanak. 67

Oklatás

Nágyai szeminariumot végzett varró, atképző tanfolyamán, 3 hónap alatt megtanít varrni, szabni, rajzolni, saját munkáján megbeszélés, szombat, vasárnap, Püspöki palota, udvar, kenyérüzletben. 75

Kivándorlók részére vegyipari, pipere, kozmetikai, háztartási cikkek gyártására egyenként és csoportonként gyakorlati atképző kurzust tartok. Cím a kiadóban. 63

Egyetemi hallgató jutányos áron angol órát ad. Cím a kiadóban. 77

Okleveles német tanerő gyakorlatlalt német órákat ad kezdőknek és haladóknak. Cím a kiadóban. 4086

LONDONI egyetemet végzett férfi, tökéletes angol és francia nyelvtudással órákat ad. Esetleg csoportos tanítást is vállal. Megbeszélés a kiadóhivatalban. 24

Született német nyelvórát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41. udvarban. 3059

1 kiló mézede mandarin 88 szép vékonyhéjú citrom 88 Jonathan alma 88 Aranypprem alma 88 a Délgyümölcsesornokban Arany Bika mellett és a Hungaria palotában.

Diplomierter Pädagogin aus Wien mit Praxis erteilt Deutschunterricht für Anfänger und Fortgeschrittene, u. Grosz, Csapó u. 18, II. 1. 4085

Atképzek női kalaposságra, Creiler kalapszalonn, Rákosi Jenő u. 7. 71

Ellátás Kossuth uccai villamosmegállótól az Arany Bikaszállóg elvesztettem egy fél drap kesztyűt. Megtaláló úgy sem ér vele semmit, szíveskedjék a kiadóhivatalba leadni. Piac u. 49. 69

Angolul jól beszélő nőlyget szívesen látna vendégül dunántúli uradalmában zsidó házaspár nyelvtanítás ellenében tiszteletdíjjal. — Cím a kiadóban.

Különféle Slag díjtalanul elhordható az Egyesült Kefegyárak Részvénytársaság telephelyéről, Szoboszlai út 5-7. sz. 70

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lankiadó Vállalat Rt.

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6 C3 D5 C6 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3 ... (Vertical text on the right margin)